

JANUAR/FEBRUAR

1986

THOUGHTS - LETO 35

misli

Naslovna slika: Ko bo v deželo pod Triglavom prišla pomlad, se bo tudi pod Karavankami pričelo oranje...

KONČNO Vas le pozdravljam v novem letu in svežem letniku MISLI, ki nosi že številko 35. Prva, dvojna številka našega lista je zopet med vami. Z zamudo sicer, a na to ste se menda že navadili – v uvidev nem razumevanju do urednika, ki ima precej nujnih obveznosti poleg MISLI.

Naš mesečnik je v novi obleki, za kar gre zahvala arh. R.C. Mejaču. Vsebinsko pa ne bo dosti sprememb: MISLI se ne obračajo po vetrui in bodo kazale v isto smer kot so vsa leta doslej. Vsaj dokler bo isti urednik, ne bodo zvadenele, kot žal vodeni toliko našega. Na ljubo oportunitizmu pozabljamo, da smo člani svobodne Slovenije v svetu. Na to bodo naše MISLI spominjale in opominjale bralce tudi v bodoče.

Kot vidite, sem moral poskociti za dva dolarja pri naročnini po svetu, za Avstralijo pa je to leto nisem podražil – ob topli zahvali za Vaše darove v Bernardov tiskovni sklad, do katerega ste tako darežljivi in brez katerega bi MISLI ne zmogle naraščajočih stroškov. Priporočam se vnaprej, kakor tudi prosim za sodelovanje pri nabiranju novih naročnikov. V lanskem letu sem brez kake nabiralne akcije sprejel 38 novih plačilnih naročnikov, kar je lepa pridobitev. S tem sproti mašimo vrzeli, ki nastajajo ob smrtnih in raznih premikih, in tako podaljšujemo življenje glasilu avstralskih Slovencev.

– Urednik in upravnik

misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia – Izdajajo slovenski frančiškanji v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE,

19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 – Tel.: (03) 861 7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 6.; izven Avstralije (Overseas) \$ 12.; letalsko s posebnim dogovorom. – Naročnina se plačuje vnaprej – Poverjeništvo MISLI imajo vsa slovenska verska srednjšča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema – Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3101 – Tel.: (03) 380 6110

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena I. dela 8.– dol., II.dela pa 9.50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.– dollarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio-kaseto vred 6.– dollarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. – Komac - Škerlj – Cena 8.– dollarjev.

ANTOLOGIJA SLOVENSKEGA ZDOMSKEGA PESNIŠTVA, izdana v Argentini, 280 strani. Vezana knjiga 16.– dol., broširana 13.– dol.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprt s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj je 40.– dol. (Posamezne knjige: prva 7.–, druga 9.– in tretja 28.– dollarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM I. del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. – Cena 13.– dollarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj je 12.– dollarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE – Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. – Cena vezani knjigi je 13.–, broširani pa 10.– dol.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.– dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.– dol.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. – Cena 2.– dollarja.

PERO IN ČAS I. – Izbor iz pisanih Mirka Javornika od leta 1927 do leta 1977. Obsežna knjiga 529 strani. Cena 15.– dollarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS – Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. – Cena vezani 13.–, broš. 10.– dol.

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franca Bükviča na 708 straneh, izšel v Argentini. – Cena broširani knjigi 15.– dollarjev.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST – Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.– dol.

MATI, DOMOVINA, BOG – Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.– dol.

VSEBINA:

- Mir brez meja – Misli Janeza Pavla II. ob letu miru – stran 1
Velik je tisti človek... – stran 2
"Ne odtuji se!" – Iz knjige Andreja Kobala "Svetovni popotnik pripoveduje" – stran 3
Prešeren in Slomšek – Mirko Mahnič v "Duh. življenju"
– stran 5
Pogovor o Avstraliji s škofom Kvasom – D. K. v "Družini"
– Prvi del – stran 8
Živi naj slovenska beseda!
– Danica Petrič – stran 11
Iz središča sv. Cirila in Metoda, Melbourne – P. Bazilij
– stran 12
Izpod Triglava – stran 14
Ob 50-letnici evharističnega kongresa – stran 16
Iz središča sv. Rafaela, Sydney – P. Valerijan – stran 18
Pesem dveh src – roman
– Florence L. Barklay
– stran 21
Naše nabirke – stran 21
Iz središča sv. Družine, Adelaide – P. Janez – stran 24
Post našega časa – stran 25
Z vseh vetrov – stran 26
Kotiček naših mladih
– stran 28
Križem avstralske Slovenije – stran 29
Križanka – Ivanka Žabkar – stran 32
Tudi s kislim obrazom se da smejeti... – stran 32

MIR BREZ MEJA

LETOŠNJO poslanico za dan miru je papež Janez Pavel II. pričel z besedami: "Mir je vrednota brez meja. Od Severa do Juga, od Vzhoda do Zahoda – en sam mir . . ." Končuje pa jo takole: "Ob letu miru pozivam vse in vsakogar izmed vas, mlade in stare, izberite mir kot veliko vrednoto, ki združuje vaše življenje!" Tako papeževa misel in želja soupada z idejo Organizacije združenih narodov, ki je leto 1986 razglasila za posebno LETO MIRU.

In vendar – kako daleč je svet od resničnega miru, ki je po papeževih besedah čudovita dobrina, ki ustreza upanju in težnjam vseh narodov in slehernega človeka. Žal pa v glavnem zavisi od dobre volje državnih voditeljev.

Papež se v svoji poslanici dotika vseh glavnih žarišč vojne nevarnosti, ki danes ogrožajo svetovni mir. Vsi jih poznamo, ves svet trepeče ob njih in negotovost pred bodočnostjo leži kot teman oblak nad človeštvtom. In ljudje se danes bolj kot kdajkoli poprej zavedajo skupne usode ter medsebojne odvisnosti. Sprava, mednarodna pravičnost in mirno sožitje med posamezniki in med narodi ne smejo biti le plemenita sanja nekaterih idealistov – postati morajo pogoj za preživetje svetovne nevarnosti.

Tri imena nosi pot, po kateri naj bi začelo hoditi človeštvo: solidarnost, dialog in vesoljno bratstvo. Te vrednote posebej omenja papež. Dobijo naj tako razsežnost, da bodo končno prešle napetosti, značilne za razmerje med Vzhodom in Zahodom; da bodo zmanjšane razlike med Severom in Jugom ter nas bo vse prevzel duh delitve dobrin in medsebojnega zaupanja. Po papeževem prepričanju se bodo napetosti zmanjšale, kadar se bomo naučili človeški osebi dati prvenstvo, kadar bomo spoštovali človekovo dostojanstvo in njegove pravice. To velja za vse narode in režime, ne glede na ideologije in sisteme.

A pri vsem tem papež lepo poudari: "...Najgloblje korenine nasprotij in napetosti, ki ogrožajo mir in zavirajo napredok, se skrivajo v človekovem srcu. Treba je spremeniti človeka in njegovo ravnanje. To pa kliče k duhovni prenovi in spreobrnitvi." Vzvišene nagibe, da z vsemi silami delamo za mir v sebi in za svetovni mir, najdemo kristjani v Kristusu. Kristus, dvignjen nad svetom, simbolično objema Sever in Jug, Vzhod in Zahod. Prav kristjani smo poklicani, da se na poseben način trudimo in presežemo pregrade ideologij ter

Trije temelji so, bratje, na katerih stoji vera, se dviga pobožnost in slovi krepost: molitev, post in usmiljenje. Kar molitev prosi, doseže post, prejme usmiljenje.

Kdor se posti, naj pomisli, kaj se pravi biti lačen. Sočuten naj bo do lačnega človeka, ki se vlakoti sklicuje na Boga. Tisti, ki pričakuje usmiljenja, naj se sam usmili; kdor prosi za milosrčnost, naj jo sam urenšnjuje; kdor hoče dobiti na posodo, naj sam posodi! Prosilec je popošten, ako zahteva sebi to, kar bližnjemu odreka.

Molitev torej, post in usmiljenje naj bodo naš zagovornik in obramba pri Bogu, enoten troglasni zagovor! (Iz govora sv. Petra Krizologa)

sistemov, da začnemo pogovor z ljudmi dobre volje, da stekemo nove vezi in oblike solidarnosti.

Naj bi v tem LETU MIRU in ob topnih papeževih besedah vsi zares občutili, kako velika, neprecenljiva vrednota je mir. A ne le občutili, ampak si zanj tudi prizadevali, naj že bo doma ali v javnem življenju. Molitev za svetovni mir pa naj v tem letu postane naša dnevna molitev!

Slovenci smo pa tudi v letu, ki smo mu dali ime EVHARISTIČNO LETO – ob spominu na 50-letnico veličastnega evharističnega kongresa, ki je v letu 1935 razgibal Slovenijo. Tu di evharistična misel tako lepo soglaša z mislijo o miru, saj nam osebno prav Kristus v evharističnem Kruhu prinaša srčni mir, ki ga svet dati ne more. Lepa prilika, da ob spominih na kongresne dogodke, ob pisani in govorjeni besedi tistih kongresnih dni poglobimo svoje odnose do Boga, obenem pa poživimo v sebi zavest: Član sem vernega naroda – ostati hočem zvest njegovim izročilom!

VELIK JE TISTI ČLOVEK,

... ki ohrani svoje misli svobodne pred javnim mnenjem;
ki ostane miren in potrežljiv; ki ne vpije in ne obupuje.

Njegove misli so jasne, njegovo govorjenje pametno,
sicer pa ostaja skromen.

Tak človek pripada prihodnosti, ne preteklosti!
Vedno ima čas za druge.

Ne zaničuje nobenega človeka.

Vzbuja vtis neizmerno tihih daljav v naravi: neba, oceana, puščave.
Ni nečimrn.

Ker ne išče hvale, ga ni mogoče užaliti.

Ima vedno veliko več, kot pa misli, da zasuži.

Vedno je pripravljen učiti se, tudi od otrok.

Dela, ker je delo častno, ne v pričakovanju materialnega plačila.

Doživlja gotovo duhovno osamljenost, do katere ne pride ne hvala ne graja.

Njegova osamljenost pa ni hladna, saj ljubi, trpi, misli, razume ...

Kar kdo ima – denar, položaj, prednost ... ima zanj malo pomena.

Visoko ceni le to, kar kdo je.

Z lahkoto spremeni svoje mnenje, ako v njem odkrije zmoto.

Ne umika se pred boječe oboževano vztrajnostjo malenkostnih ljudi.

Ukloni se samo resnici.

Ima glavo odraslega in srce otroka.

Sebe spoznava, kakršen je, obenem pa pozna Boga.

/Neznan avtor iz Dominikanske republike/

»Ne odtuji se!«

TO je bilo zadnje naročilo moje matere. Redko je pisala. Njene roke so bile spretne za kmečko in hišno delo, neuke za pero. Zato se je zatekala k sosedovi hčeri, da napiše pismo zamé, sama je pridala le kakšno opazko v obliki blagoslova in dobre želje in podpisala. Velike, neravne pa čitljive črke naročila so se mi vtisnile v spomin za vse življenje. Mati ni izrazila zapovedi, le prisrčno željo, ki ni obvezna, dasi v svoji blagosti močnejša kot vsak ukaz. In one tri besedice, pripisane na koncu pisma, so mi bile za to, da bi bil poslušen in veren, vodnik do današnjega dne. Mogoče materin nasvet glede odtujevanja od svojcev in rodne grude ni bil potreben. Saj sem po svetu srečaval rojake, ki so z večjim ponosom kot jaz naglašali svoj izvor, toda okorno napisane besede "Ne odtuji se!" so se mi čestokrat porajale pred očmi. In ponosen sem bil, da jih je napisala mati.

Zame je materino naročilo pomenilo to, kar je pred stoletjem naglašal slavni angleški pisatelj Jožef Conrad. Po rodu je bil Poljak. Tujih jezikov ni poznal. Kot mladenič se je priselil na Angleško. Njegovi preprosti starši v narodno zatirani poljski deželi so mu pri slovesu rekli: "Nikdar ne pozabi, da si naš, poljskega rodu; ne zapostavljam jezika in ne sramuj se povedati, da si Poljak!"

Tako je Jožef Conrad sam povedal na stara leta, ko je slovel kot velikan v angleškem književnem svetu. In ni se obotavljaj izjaviti, da je pripisoval svoje velike dosežke svojemu narodnemu izvoru ter dejству, da je zavestno sledil navodilom staršev ter se ni nikdar odstuj svojemu narodu.

Človek se odtuji ali izneveri svojemu narodu na razne načine. Nekaterim ni treba iti po svetu, da se odtujijo. V prvi tridejanski drami "Naši domači tujci" sem pred več ko štiridesetimi leti predstavil razmere, ko se sinovi in hčere odtujijo staršem zaradi različnih socialnih nazorov. Živijo pod eno streho, pa so vendar odtujeni. Tisti prizori so bili vzeti iz življenja naših ljudi v Ameriki. Nekaj podobnega, čeprav iz drugačnih razlogov, se dogaja po Evropi, a v mislih imam predvsem razmere v slovenskih krajih na Tržaškem, Goriškem in Koroškem. Tod je odtujevanje predvsem narodnostno, jezikovno, v površnem oziru neredko iz materialnih ali namišljenih potreb. Mladina na primer misli, da ima več uspeha, če v javnosti ne občuje v jeziku roditeljev. To sem vedno smatral za pogrešno in škodljivo, v primerih odtujevanja otrok od staršev pa kar sramotno. Videl sem in slišal, da se to dogaja zlasti v večjih krajih.

Pri obisku Gorice leta 1969 sem doživel skoroda

smešen prizor. V kavarni sem natakarju po slovensko naročil, naj mi prinese kavo z jutranjim prigrizkom. "Non capisco," je na kratko odvrnil. Dopovedal sem mu po angleško, kaj želim. Dal sem mu veliko napitnino. Ko sem drugo jutro vstopil, je isti natakar prihitel, da mi določi lepo mizo ob oknu. Pozdravil ni, le vprašal je po slovensko (!): "Ali želite mičkan ali veliko kavo?" Napitnina tisti dan ni bila tako visoka.

V trgovinah Gorice in Trsta sem dosledno nagovarjal trgovce po slovensko. Če ni bilo odziva, so poklicali uslužbenca, ki je razumel. Na podlagi izkušenj bi zaključil, da ima odjemalec navadno boljšo posrežbo, če trgovca Italijana nagovori po slovensko. Slednjemu je pač na tem, da proda in dobi odjemalce tudi med Slovenci.

Opuščati svoj jezik celo v krajih, kjer je javno občevanje v jeziku druge, večinske narodnosti, je pomota, na škodo le onemu, ki svoj jezik zataji.

Ni treba naglašati, da tujina odtuji, posebno priseljenca, ki je zapustil svojo domovino, da bi drugod poiskal boljši obstanek. Zanj je koristno, najbrž absolutno potrebno, da se nauči jezika nove domovine, in njegovi otroci morajo v šole s tujim učnim jezikom. To je prva, glavna stopnja odtujenja. Toda kako velika je razlika pri raznih narodnostih. Kitajci se v Ameriki ne odtuji. Njegovi predniki so mogoče prišli pred sto leti — izseljenci za delo pri grajenju železnic preko kontinenta. Po štirih ali petih pokolenjih še vedno govorijo svoj materin jezik in se drži družine in njenih običajev. Ni izključeno, da so zato Kitajci v Ameriki na splošno premožni in se med njimi po vladni statistiki najde najmanj zločincev. Njih neodtujeni svet slovi po pridnosti in poštenju.

Med Evropeji je odtujenje hitro, vendar se Italijani in Portugalci odlikujejo po skupnem družinskom življenju, kjer čestokrat obdržijo svoj jezik in šege skozi več pokolenj.

Slovenci, ki so se naselili v Ameriki pred letom 1921, ko še ni bilo zakonov o kvotah, ki so priseljevanje malone preprečile, so se v veliki meri odtujili. Redko se dobijo vnuki, ki še razumejo kakšno besedo. Cerkve in slovenska društva jih še držijo v nekaki skupnosti, a njih govorica je povečini angleška. Opazil sem nekaj zanimivega glede odtujenja v juniju lanskega leta. Krištofov in moj prijatelj dr. Brinker in njegova soproga sta naju vozila z avtom iz svojega doma v severnem delu države New York preko Pensylvanije in Ohio. Na mojo željo smo se ustavili v nekaterih še obstoječih slovenskih naselbinah, to je v njih "narodnih domovih". V clevelandskem Narodnem domu je

bila spodnja dvorana natlačeno polna. Mladi in srednje stari, rekeli bi vsi v Ameriki rojeni, in vsi strežniki so govorili le angleško, toda petje vseh posameznih skupin, vmes šaljivke in dovtipi, je bilo slovensko. In hrana brez izjeme pripravljena po starem običaju, zlasti kranjske klobase. Mojim prijateljem je vse tako ugajalo, da smo po prošnji doktorja in njegove soproge dvakrat zavili s pota, da bi špet imeli priložnost obiskati slovenski dom v drugih naselbinah.

Kako da se po svetu nisem odtujil in kako sem obdržal materinščino po več kot pol stoletja večinoma brez stikov s slovenskimi naselbinami? Ta in podobna vprašanja so mi stavili dobri rojaki pri obiskih na Primorskem in Koroškem. Taka vprašanja so me presenečala. Ali ni samoumevno, da človek normalnega razuma ne pozabi materinega jezika? V jeziku iz detinstva in odraščajoče dobe se nauči misliti in spoznavati svet in prvotni jezik ostane podlaga pri učenju drugih jezikov, sploh razumska podlaga našega življenja.

Materin jezik je tako rekoč prirojen, torej osnovni del življenja. Če sem se ga v dolgih letih redko posluževal, mi je vendar bil koristen, ne glede na kontinent, na katerem sem prebival, ali na druge jezike, v katerih sem občeval. Ker se svojega izvora nisem nikjer sramoval, sem našel spoštovanje do slovenskega rodu. Če

bi se ga sramoval, bi to ne bilo v korist meni in gotovo bi bilo le na škodo slovenstvu doma in na tujem.

Od odtujenja me niso zadrževali samo takí praktični pomisleki o jeziku in spoštovanju do izvirne domovine. Normalnemu človeku materin jezik zveni najlepše. Zame je bil in je ostal najmilejši; obenem mi je služil kot bogata podlaga za učenje drugih jezikov.

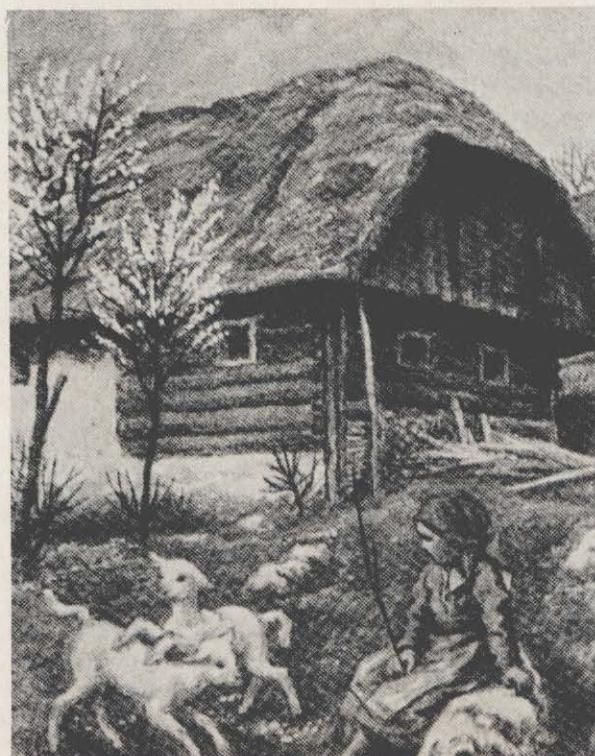
V zaključku govora za slovenski radijski program v Trstu me je izpraševalec leta 1973 vprašal, zakaj je vredno biti in ostati Slovenec. Med drugim sem dejal, da ljubezen do materinščine pride od srca. Dodati bi bil moral, da pride tudi od razuma. Ta naroča, da svoj rod in jezik čislamo. Če hočemo kot celota ali podinci, da nas bodo drugi spoštovali in cenili, moramo svoje spoštovati sami. Kdor se sramuje svojega izvora, sramoti samega sebe. Pri tujcih izgubi ugled, ne pridobi pa ničesar.

Kjer koli rojeni Slovenci, ostanimo Slovenci! To ni nikaka napuhnjena narodnost, le praktično in pošteno stališče pred svetom. To je v zahvalo staršem in spoštovanje do njih, nam samim pa v korist in zadovoljstvo v življenju. Nikar ne zapostavlja materinega jezika!

Ne odtujimo se!

ANDREJ KOBAL

(Iz knjige: Svetovni popotnik pripoveduje)

Maksim
Gaspari:
Pomladni
motiv

PREŠEREN IN SLOMŠEK

Ob slovenskem kulturnem prazniku objavljamo ta članek o podobnosti naših dveh velikanov. Izšel je v argentinskem "Duhovnem življenju".

MIRKO
MAHNIČ

PREŠEREN in SLOMŠEK. Isti je bil čas njunega bivanja: oba rojena 1800, le da je Slomšek živel trinajst let dlje (1849, 1862). Poznala sta se in spoštovala drug drugega. Slomšku je Prešeren "genialen in blagoslovjen pesnik". (Bila sta si sošolca v ljubljanskem liceju, se 1832 v Celovcu pogovarjala o slovstvu, ki je bilo obema bolj ali manj poglobitno opravilo, in se 1837 spet srečala na predstavi v ljubljanskem gledališču.) Ker sta bili samosvoji, enkratni osebnosti, sta svoj isti čas zagotovo vsak po svoje doživljala in preživila. A ker sta bila od rodu izbrana in zato zanj in nasploh nadvse občutljiva duhova, smemo sklepati, da sta si v marsičem podobna in blizu, kar ker sta si na primer Prešeren in Cankar.

Oba sta bila svetla, v sebi ugašena, za svoj kulturni napredek in notranjo vrednost prizadevajoča si moža, odločno zavračajoča vse, kar ni od duha in kar bi kvarelo snažnost njunega osebnega dostojanstva, oba da-leč od pehanja za pridobitništvom, zunanjemu slavu in karieraštrom. Zato pa tudi oba reveža. Prešeren: "On živi, umrje brez d'narja..." Slomšek: "Postal sem pravi revež."

Zaradi do kraja predane in zagnano dejavne ljubezni do človeka in Duha, sta izzarevala naravno popolnost. Še več: v njiju je bila luč neposrednega, živega, delavnega in delavnikega svetništva.

Oba sta bila do kraja osveščena izobraženca, zavedajoča se svoje vrednosti, zato občutljiva za svojo osebno čast in častnost svojega rodu, ponosna in brez strahu pred močjo viharjev, pred gromom valov in pred smrtno. Slomšek: "Delajmo, kar je prav, pa se nikogar ne bojmo!" Oba sta občudovala naravo, čudeže dneva in noči, pomlad in zime, sonca in lune, cvetja in živali. Primerjaj Prešernov sonet v Vencu in Slomškove klice: "ves svet je božji vrt", "živinca je božji dar", "vsako drevce je kakor dete"...

V ospredju njunega poslanstva je nenehna dejav-

nost in delavnost. Prešeren: od zore do mraka; do poslednje srage; vendor peti on nejenja, peti je njegov "poklic in samo opravilo"; "se pod stropom neba trudi let" in dan nomad", čeprav ne ve, "ak bo na koncu kaj prireje". – Slomšek: sodobniki pripovedujejo o njegovi izredni marljivosti in da ga nikoli nihče ni videl brez dela. "Priden delavec nejenja," zapiše, "dokler mu sonce v božji milosti ne zajde." Izpove: "Malo govoriti, veliko delati, vse trpeti!" in "Pridiguj, pomagaj, delaj dobro, moli!" V zadnjih letih je toliko delal (pisal), da si je obrabil oči. "Delaj veselo," je klical, "delo je božji dar, ki nam zemljo polepša, živež poslajša, nam zdravje ohrani in nas greha obvaruje."

Oba sta bila ljubitelja samote – lahko pa tudi prisiljena vanjo ("Zanj družba ne mara in on ne za njo"), obenem pa vsak hip bojevnika, ki ne poznata umika, oba zavedajoča se pionirstva svojega opravila in poslanstva, ki bo "prebudilo slovenščeno celo" (Prešeren) in "ki bo prinašalo slovenščni žlahtni sad, ko bo naša trupla že dolgo črna zemlja krila in bomo že da-leč v dolgo večnost stopili" (Slomšek).

Oba sta bila ljubitelja vseh umetnosti in knjige, za izgubljene so jima bile ure, ko jim nista mogla služiti. Oba se zavedata silnega pomena kulturnega izročila.

V obeh je bila nepotešljiva želja po osebnem, vseslovenskem in vsečloveškem pravem veselju, svetlobi in sreči. (Prešeren: "veselo čem živeti", "kjer se veselje po obrazu zlige", "zvedriло se mi bo spet mračno lice", "milše zvezde", ki nam bodo sijale v prihodnosti. – Slomšek: pesem Veselja dom, Post tenebras spero lucem.)

Oba sta verjela v zmagovalno moč ljubezni, ki naj odreši človeka, mrzlo domačijo in vso človeško družbo. "Ljubezen dela velike reči," je Slomšek ponovil za Gregorjem Velikim, "in če ne dela velikih reči, ni ljubezen."

Oba sta premisljevala o edini zanesljivi resničnosti, zanju tudi odrešenici od vsega hudega – o smrti.

Najbolj pa sta si Prešeren in Slomšek podobna v vseh rečeh, ki so zadevale usodo slovenskega naroda in vsega človeštva.

Presenetljiva je njuna skrb za mladino, se pravi za slovensko prihodnost. "Bog živi vas, Slovenke, prelep, žlahtne rožice", zakliče Prešeren dekletom v svoji Zdravljici, fantom pa prav tam: "Mladenči . . . vi naš up." Fantje in dekleta, pravi Slomšek, so cvetoča drevesa v božjem vrtu; fantje naj bodo korenjaki, nikar meglenjaki; "mladenči, ljubljenci moji," jih kliče in muči ga skrb za tiste, "ki znajo prej plesati kakor orati, poprej zapravljeni kakor pridelati, ki ne spoštujejo nikogar in živijo kakor konji in mezgi in so brez pameti," in žal mu je za dekleta, ki so "blatu na cesti podobna in se vsemu smejejo, zaniknjo žive in nič ne delajo". Nadvse resno opominja starše in odrasle naspoloh: "Kdor večno in časno srečo ljubi, naj brani, kar more, da nam zapeljivost ne bo morila mladine," kajti "če mladine pred potopom ne obvarujemo, bodo z njo tudi srečni časi potonili."

Prešerna in Slomška vežejo tudi enaki pogledi na slovenski jezik, na usodo rodu, na prihodnost slovanstva in vsega človeštva.

Najprej materinščina: Oba sta ljubila "zaničevani jezik očetne dežele", in verjela, da je v njem moč, ki bo vnemala za čast dežele, potolažila razprtije in zedinila "rod slovenščene cele". Tudi Slomšek pridno spoznava, da je slovenski jezik "zapusčen spal v prahu", a zasuži, da ga negujemo, "ker je njegova sestava tako lepa in bogata, da se lahko meri z vsakim drugim jezikom". Oba sta proti jezikovnemu gorjanstvu – Prešeren v Novi pisariji, Slomšek pa nas opominja, da je "surovo in za omikanega človeka grdo, če jo zarobljeno zavija". Oba silovito nasprotujeta nasilnemu ali prostovoljnemu potujčevanju. "Naš slovenski jezik," je zapisal Slomšek, "je božji dar, nam Slovencem izročen ne zato, da bi ga zanemarjali, po nemarsčini celo izgubili in sebe s svojim narodom ponemčili, Lahi ali Madžari postali."

Oba sta ljubila domačo deželo – prvo zdravljico Prešeren namenja nji, hvali njen slavno preteklost in obtožuje rojake brezbržnosti do nje. Skeli ga misel, da "Slovenec mile ne ljubi matere, vanj upajoče", očita rojakom, da za "dežele čast so led" in jih vabi k zvestobi do nje: "Če nečast te naša gine, domu, Kranj'c moj, zvest postan'". – Podobno je tudi Slomšek prebjugal rojake: "Stvar, ki naj nam draga in ljuba bo kakor naše svetlo oko," je zapisal, "je naša slovenska domovina." "Domovinska ljubezen ali domoljubje je dolžnost vsakogar." "Ljubimo svojo domovino, pa ne le v besedi, temveč tudi v dejanju!"

Reči smemo, da sta nas prebudila, kulturno in politično osvestila in nas s tem kot narod tudi rešila. Slomškova premaknitev škofije iz nemškega Št. An-

draža v Maribor pomeni prav fizično rešitev in ohraňitev 200.000 Slovencev na levem bregu Drave pred germanizacijo, ki bi sledila, če bi ti Slovenci še naprej ostali pod graško nadškofijo.

Posebne važnosti pa je Prešernova in Slomškova globoka, recimo kar temeljna zavest o prednosti duhovnih izhodišč za smiselnost obstajanje posameznika, še posebno pa naroda in človeške družbe sploh. Prešeren vroče želi, da bi kot Orfej s pesmijo, tj. z duhovno dobrino, otajal "Krajna našega sinove", ki iščejo le dobiček in hočejo le "gotov denar", tekajo od veselice do veselice in ljubljo "slepoto sveta", pri tem pa prostaško zasmehujejo modrost in kažejo osle vsakršnim duhovnim prizadevanjem. Slomšek, ta "dušni zdravnik slovenskega naroda" (dr. F. Kovacič) pa skrbno išče "drobtinice duhovnega kruha, ki dušo živi za časno srečo in zveličanje večno", hoče "v tvarne reči utopljena srca dvigniti kvišku" in želi pot "k dušni obliki ljubljenih Slovencev".

Ob tej silni ljubezni do svojega naroda pa sta oba proti prevladi enega naroda nad drugim. "Žive naj vsi narodi . . . , nobenega prepira več . . . "da rojak (tj. član slehernega naroda) prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak". Tako Prešeren. – Slomšek pa: "Vsak pretiran nacionalizem bo pripravil najstranejšo medsebojno uničevalno vojsko, ki bo vodila ljudi, da bodo podivjali drug proti drugemu, kakor da so ljudožrci." Leta 1861 (v letu pred smrtno) je dejal v dunajski gospoški zbornici: "Pustimo vsakemu narodu in jeziku enake pravice, kajti pretiran germanizem je nevarna pečina, na kateri se lahko vsak razbije. Bodimo Slovani ali Nemci – naš program bodi: vsakemu svoje, z združenimi močmi v krščanski ljubezni!"

Zato pa sta oba gorela za človeštvo. Prešeren: "Kak si za srečo človeštva bil vžgan . . ." in v nemškem nagrobnem napisu Korytku: "Človek mora umreti, človeštvo ostane; in z njim bo živel poslej, kar si storil zanj." V Krstu pa: "Da smo Očeta enega sinovi, ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi, da ljubit mormo se . . ." – Slomšek: "Poslušajte, nebesa, kaj govorim, zemlja naj sliši besede mojih ust: Veliko in imenitno sorodstvo živi na svetu . . . Bratje in sestre enega Očeta smo, ki je naročil: Ljubite se med seboj! Otroci pa so pozabili lepo naročilo svojega Očeta, so dali pravci slovo in usmiljenja malo, malo poznajo." Ko je bil malo pred smrtno v Rimu, je prosil papeža, "naj blagoslov vse narode, da ne bo narod tlačil naroda in brat delal bratu krivice".

Oba sta želeta svetu mir. Prešeren: "Po celi zemlji vsem ljudem mir bodi!" Slomšek: "Ljubega miru si želimo." "Zlata in srebra nimam, da bi vam ga prinesel. Toda hočem vam biti glasnik miru. Zato sem prišel k vam, da oznanjam čast Bogu in mir ljudem." In

nekemu kaplanu, ki je šel (1850) misjonarit v Pensilvanijo: "Poljubljam noge, ki gredo oznanjam mir."

Pravičnost naj ne bo samica brez dote, naj človek ne velja le toliko kar plača, naj se ne čislata le goljufija in laž, naj zmaga medsebojna ljubezen in bratoljubje in ne nasilje! Tem Prešernovim mislim o družbeni pravičnosti, ki jim pridružimo še revolucionarno hrepenenje ljudstev po bratstvu in enakosti, so zelo blizu Slomškove: "Vsak naj za dobro vsem skrbi, naj se nikomur krivica ne godi in vsakemu pomaga!" In: "Kristjani! Poskušajte (bojujte) se za svoje pravice, kakor je vaša dolžnost, ali krivice ne delati!" Ali pa njegova zelo ostra, stvarna izjava: "Naj se ne masti ti brada, kadar veš, da sosed strada!" Ali skoraj sodobno udarni stili: "Eni se dvigajo ko velikani/ mislijo vekomaj biti gospod;/ naglo omahnejo sreče pijani,/ čas jih pomete in nese odtod." Vedeti velja, da je prav Slomšek napisal našo prvo socialno pesem (Ubogi otrok v fabrikah). Tako kot Prešeren, ki mu je bila revolucija ljudska oblast, združena s častnostjo ("da oblast in z njo čast, ko pred, spet naša bosta last"), torej tudi pravno, ne zgolj politično dejanje ljudi, "ki dobro v srcu mislijo", je bil tudi Slomšek prepričan, da "divja prostost . . . prinaša le boje, vojske in morije" in da "kjer ni božjega duha, tam tudi prostosti ni" in da "človeške družbe ne bodo rešile te nove ustavne reforme, ne ekonomska in industrijska izboljšanja, kajti človek ni rafinirana žival, ki bi svoje želje mogel utešiti samo z zemeljskimi dobrinami".

mi, saj od teh zunanjih sredstev ni upati dokončne rešitve". Rešitev je v ljubezni in pravičnosti, kajti "le pravičnost narod povzdiguje, greh pa ljudstva nesrečna storí".

Oba sta vroče želeta, da bi njun trud rodil sadove. Prešeren: "Vender te bodo morebit ostale . . ." Slomšek: "Mene pozabite, a mojih naukov ne pozabite!"

Oba, Prešeren in Slomšek, sta zaorala poglavite, trajne brazde v našo zavest in našo zgodovino. Kar zadeva Prešerna, dokazovanje ni potrebno, za Slomška pa naj govorji Miklošič: "Vi, prečastiti knez . . . ste se iz celega srca izobraženju ljudstva darovali in na tem polju več storili, kakor so pred stoletja zmogla."

In zaradi vsega tega sta bila oba tudi v napoto vsem, ki sovražijo človeka. Policija je prežala na vsak njun korak, lovila njune besede, ju označevala za državi nevarna, napadali so ju v časopisih, ovajali vldi. . . Bila sta črni ovci. Slomšek je bil edini med avstrijskimi škofi, ki ni imel niti enega državnega odlikovanja, ko so sicer vse škofe prebogato dekorirali. Dvakrat so oskrnili njegov grob – takoj po pogrebu leta 1862 ter med drugo vojno – in tako hoteli izbrisati njegov spomin ter omadeževati njegovo slavo.

Primerjanje je pokazalo veliko podobnost dveh naših velikanov, Prešerna in Slomška. Da, enaka sta si tudi v veličini in nesmrtnosti.

Enaka pa sta si, žal, tudi v tem, da premalo živimo od njunega izročila in spodbud.

V Prešernovi rojstni hiši v Vrbi

*O Vrba, srečna, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta,
da b'uka žeja me iz tvoj'ga sveta
speljala ne bila, golj'fiva kača!*

Pogovor o Avstraliji

Gospod škof, tukaj pred prazniki ste se vrnili s precej dolgega potovanja po Avstraliji, tej najbolj oddaljeni celini. Zdaj bi vas prosili, da bi kaj povestali o tem. Kdo vas je povabil v Avstralijo in kakšni so bili poglavitni cilji tega napornega potovanja?

V Avstralijo so me že pred letom dni povabili slovenski frančišlani, ki vodijo pastoracijo med našimi rojaki. V Melbournu (Kew) že 29 let deluje p. Bazilij Valentin, v Sydneyu (Merrylands) je že 23 let p. Valerijan Jenko, p. Janez Tretjak že štiri leta v Adelaidi (West Hingmarsh), pri p. Valerijanu pa je tri leta p. Ciril Božič. Po vsej Avstraliji je med Slovenci poznan koroški duhovnik dr. Janko Mikula, ki deluje kot potujoči misijonar. Slovenskim frančiškanom pomagajo slovenske redovnice frančišanke Brezmadežne. V Melbournu jih je šest (štiri v sestrski hiši Slomškovem domu, dve v Baragovem domu), v Sydneyu pa ena.

Poglavitni namen in cilj mojega potovanja po Avstraliji je bil pastoralni obisk rojakov v imenu Cerkve na Slovenskem. Že od apostolskih časov je naloga škofov, da potrjujejo brate v veri. Ob tej priložnosti sem 98 slovenskim otrokom podelil zakrament potrditve v veri – sveto birmo. Hkrati je bil povabljen tudi frančiškanski provincial iz Ljubljane, p. dr. Michael Vovk. Skupaj sva obiskovala rojake. Program je obsegal tridnevne duhovne, obnove v več mestih, zlasti kot priprava na birmo. Drugod, koder je manj Slovencev, sva imela samo po en obisk z mašo in nagonvorom. Tako sva obiskala osemnajst krajev, kjer se zbirajo Slovenci. Seveda je bila obisku rojakov nujno pridružena tudi spodbuda za ohranitev ljubezni do svojega naroda in materinega jezika. Rojaki so najin prihod spremljali kot obisk Cerkve iz domovine.

V zadnjem času precej govorimo o posebnostih delnih Cerkva, ki sestavljajo vesoljno Cerkev. Avstralska Cerkev je pri nas med najmanj znanimi; ali bi lahko vsaj v glavnih črtah orisali njene posebnosti?

O tem ne bi mogel dati neke celotne informacije. Obiskal sem avstralske škofe skoraj v vseh mestih, kjer sem javno nastopal in kjer živi kaj več Slovencev. Pogovarjal sem se tudi z nekaterimi avstralskimi župni-

Tu objavljamo (nekaj je malenkostnih popravkov z dovoljenjem g. škofa) prvi del zanimivega pogovora D. K. s škofom JOŽEFOM KVASOM. Pod naslovom "Dva meseca med rojaki v Avstraliji" ga je objavil verski tednik Družina v svoji drugi letosnji številki. — Ur.

ki, zlasti s frančiškani. Vendar smo govorili skoraj samo o Slovencih, ne pa o avstralskih vernikih. Naši ljudje so mi o avstralskih ljudeh pripovedovali, da je tam mnogo različnih ver in verskih skupnosti. Katoličani so bili pred 200 leti ob prvem priseljevanju zapostavljeni. Ko so si opomogli, je avstralski katolički Cerkvi dala svoj izrazit pečat irska Cerkev. Z dotokom velikega števila priseljencev po drugi svetovni vojni je prišlo dosti katoličanov. S tem se je razmerje med katoličani in drugimi verskimi skupnostmi precej izenačilo. Cerkev v Avstraliji je že dolgo redno organizirana. Pred trinajstimi leti je bil v Melbournu mednarodni euharistični kongres. Letos pričakujejo papežev obisk. Cerkev v Avstraliji nima nekih svojih zahtev po "avstralizaciji", kakor je to na primer v Afriki, saj so naseljenici večinoma prihajali iz Evrope. Pač pa Slovenci opažajo neko posebnost v izražanju njihove vernosti, zlasti pri predvojnih Avstralcih. Slovenci imamo radi lepe zunanje slovesnosti, dočim so avstralski prazniki bolj hladni. Birmo opravijo kar čez teden, brez vsake slovesnosti. Zvonjenja skoraj nima jo. Njihove starejše cerkve posnemajo gotiko, novejše pa so po večini preproste, hitro zgrajene in seveda tudi cenejše – torej drugačne, kakor smo mi navajeni. Opazil sem, da v njihovih cerkvah laiki precej sodelujejo na primer kot bralci, prinašalci in pobiralci davov ipd. Menda imajo v celi Avstraliji okrog 500 akolitov, ki so v to službo posebej uvedeni. Škofje si zelo prizadevajo za pastoracijo. Videl sem, da imajo za pravilo na zakon podobne tečaje kakor pri nas. Kar pa zadeva splošno versko razgibanost, menda ni treba, da bi imeli Slovenci tam ali doma kakšen občutek manjvrednosti.

Kakšen je slovenski delež v tej Cerkvi?

V treh večjih mestih (v Adelaidi, Melbournu in Sydneyu) imajo Slovenci svoje cerkve in svoja verska središča. Koder pa je manjše število Slovencev, prihaja slovenski duhovnik občasno: enkrat ali dvakrat na mesec, ponekod pa samo parkrat na leto. Še to je zaradi velikih razdalj in majhnega števila duhovnikov zelo naporno. Seveda so tudi kraji, kamor duhovnik ne more prihajati. Kjer ni slovenske maše, se Slovenci vključujejo v avstralske župnije. Seveda tudi

tam, kjer je slovensko središče, nekateri Slovenci zarači velike oddaljenosti hodijo k maši v avstralsko cerkev, ki je v bližini. Čeprav živijo v mestu s slovenskim središčem, imajo nekateri po 30 ali 40 ali celo več kilometrov do slovenske Cerkve. — V mestu Perth, kjer ni slovenskega duhovnika in je od slovenskega središča oddaljeno več tisoč kilometrov (od Sydneja kar 4300 km), sem v avstralski župniji, kjer smo imeli slovensko mašo, opazil, da avstralski župnik dobro pozna več slovenskih družin in jih ima za dobre vernike. Po večini so tudi v drugih krajeh župniki dajali o Slovencih lepe izjave. Le v enem kraju je avstralski župnik potožil, da malo prihajajo k maši. Pohvalil pa jih je, da nekateri radi pomagajo pri cerkvi. V istem kraju mi je sicer zelo prijazen rojak priznal, da ne hodijo "puno" k maši. Na področju glavnega mesta Canberre sem govoril s Slovencem, ki je akolit v avstralski župniji. — Gotovo je vsaj v začetku neznanje angleščine bilo vzrok za majhno vključevanje v avstralske župnije. Seveda o sedanjem vključevanju marсиčesa ne vem. Povedal sem le to, kar sem videl in slišal.

Kot škof in tudi že prej ste obiskali nekatere naše rojake po evropskih deželah. Ali ste opazili pri naših rojakih v Avstraliji kakšne posebnosti, ki so se utegnile razviti zaradi velike oddaljenosti in zato tudi manjših možnosti obiskovanja stare domovine?

Moram priznati, da sem doslej obiskal samo rojake v Švici in Franciji, pa še to zelo na kratko. Rojaki v Avstraliji niso oddaljeni samo od domovine, temveč

tudi med seboj. Velike razdalje jih po eni strani ločujejo, po drugi strani pa povezujejo. Zelo so veseli, kadar pridejo skupaj. Tisti, ki se morejo udeležiti maše v slovenskem središču, pa tudi tisti, ki imajo vsaj občasno slovensko mašo v avstralski cerkvi, po maši nikakor ne hitijo domov, kakor smo tu v domovini navajeni. Pred cerkvijo ali pa v cerkveni ali klubski dvorani se po več ur pogovarjajo. Vsaj ob večjih praznikih in slovesnostih imajo tudi kulturno prireditev in pogostitev. Tisti, ki niso preveč oddaljeni, se tudi čez teden kdaj dobijo v klubu. Kljub veliki oddaljenosti imajo pevski zbori, cerkveni in svetni, svoje vaje. — Seveda pa je posledica velikih razdalj tudi to, da lahko kdo ostane popolnoma osamljen, zlasti če to hoče. Zato je tudi težko ugotoviti število Slovencev. Sami pravijo, da jih je 20 do 25 tisoč. — Velike razdalje in majhno število Slovencev je tudi vzrok, da mnogi slovenski otroci ne govorijo materinega jezika. Ne bi bilo prav, če bi starše zaradi tega kar na splošno obsojali. Je pa žalostno. Ko sem se v družinah o tem pogovarjal, so mi takole povedali: V začetku je bil boj za obstanek, za vsakdanji kruh. Če sta bila oče in mati zaposlena, so se otroci že v predšolski dobi gibali samo med avstralskimi otroki, saj slovenske družine le malokje stanujejo skupaj. Tam pa, kjer je bila mati doma, so otroci do šolskih let vsaj doma govorili samo slovensko. Ko pa so prišli v solo, so jih drugi otroci čudno gledali. Slovenski otrok je dobil občutek manjvrednosti. Tako se je često dogajalo, da potem, ko se je naučil angleščine, ni hotel več govoriti slovensko. Slovenskih šol s celotnim učnim programom zaradi majhnega števila otrok seveda nimajo. Tako je danes

Tudi manj številne slovenske naselbine po Avstraliji so pripravile našima gostoma prijetne domače sprejeme. Slika predstavlja tak sprejem v Morwellu, Vic. (Foto: B. Lenščak, advokat v Morwellu)

največ primerov, da otroci med seboj, tudi doma, govorijo angleško. Slovenčino razumejo, toda na slovensko besedo staršev po večini odgovarjajo angleško. Starši so mi pravili, da je včasih potrebna kar precejšnja družinska disciplina, če hočejo doseči, da se v družini govoriti samo slovensko.

Precej dobrega v tem oziru napravijo slovenske dopolnilne šole, ki jih vodijo slovenska verska središča in slovenski klubi. Udeležba v teh šolah pa zaradi oddaljenosti zahteva velike žrtve. Povabljen sem bil na maturantsko slovesnost, ko je v Sydneju enajst fantov in deklet ob veliki kulturni in zabavni prireditvi slavilo svojo maturo iz slovenščine.

Kako je organizirano pastoralno delo med našimi tamkajšnjimi rojaki? Kaj je storila Cerkev na Slovenskem, da se ne bi čutili oddaljene in pozabljene?

Že v začetku sem povedal, da med Slovenci delujejo širje patri frančiškani in, kolikor zaradi visoke starosti (81 let) zmore, tudi dr. Mikula. V teh središčih imajo Slovenci novo cerkev, ki so jo sami zgradili. Tam je redno bogoslužje. V Wollongongu, kjer je občasno slovensko bogoslužje, je cerkev last slovenskega kluba, ki je cerkev in dvorano kupil od anglikancev. Drugod gostujejo v avstralskih cerkvah. Ob slovenskih cerkvah so tudi dvorane, kjer se zbirajo po maši in ob drugih priložnostih na kulturne in zabavne prireditve. Slovenska verska središča sicer nimajo statusa župnije, kakor je to na primer v Zdru-

zenih državah, vendar delujejo dosti samostojno. Iz teh središč ob nedeljah duhovniki odhajajo v oddaljene kraje, da imajo rojaki vsaj včasih slovensko mašo. — Slovenski duhovnik opravlja tudi socialno in kulturno delo. Pri tem jim pomagajo tudi nekatere laiki. Ko je pred 20 ali 30 leti prihajala večina naših rojakov, jim je slovenski duhovnik bil kakor oče in mati skupaj. Tako so mi sami povedali. Duhovnik jih je čakal v pristanišču, kadar je zvedel, da prihaja ladja s priseljenci. Obiskoval jih je v taborišču, kjer so čakali na zaposlitev. V Melbournu so frančiškani prevzeli škofijski dom, ki so ga preimenovali v Baragov dom. V ta dom so sprejemali rojake, ki niso imeli ne doma ne zaposlitve, dokler si niso opomogli. Karitativno delo pojmujejo kot nujen del cerkvene dejavnosti.

Kaj je za rojake v Avstraliji storila Cerkev na Slovenskem? — Pastoralno delo so prevzeli frančiškani, zato ima redne stike z njimi slovenska frančiškanska provinca. Tudi sedaj rešuje potrebe po novih sodelavcih slovenski provinciali. — Slovenski škofje pa podpirajo rojake in njihove pastoralne delavce predvsem s svojimi pastoralnimi obiski. Pred sedemnajstimi leti jih je obiskal koprski škof Janez Jenko, pred trinajstimi leti ljubljanski pomožni škof Stanislav Lenič, pred tremi leti ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar, sedaj pa še jaz. Videti je, da rojakom ti obiski veliko pomenijo, saj čutijo, da jih Cerkev v domovini ni pozabila.

/Drugi del prih./

Nepozabna bodo ostala srečanja škofa Kvaza z rojaki širne Avstralije. S svojo prijazno besedo se je vsakemu približal kot oče. Srečal je tudi svoje bivše farane, ki jih je pred leti pripravljal na prvo sveto obhajilo. Na sliki se z njim smejejo iz Semiča doma Ivan Šuštarič, Alojz Jakša, Franc Plut in Matija Štukelj.

Živi naj slovenska beseda!

Za Zvezo slov. akcije
DANICA PETRIČ

ALI VESTE, da se slovenski dijaki na liceju v Trstu in stari Gorici učijo kar osem ur slovenščine na teden, v domovini, v matični Sloveniji, pa le štiri ure na teden? Ali veste, kaj je ZVEZA SLOVENSKE AKCIJE, kaj je njen naslov in kaj njen namen? Ali veste, kaj v domovini pomenijo skupna programska jedra?

Naj vam na kratko razložim. Pred približno dvema letoma so v Sloveniji predložili, naj bi se otroci v šolah namesto slovenščine učili "jugoslovanščino". Ne bi več prebirali le Prešerna in Cankarja, pač pa v isti vrsti Njegoša ter druge srbske, hrvaške in makedonske literate. Ta novica je kot strela šinila na vse štiri strani sveta in je tako v zamejstvu kot tudi v domovini sami naletela na ostre proteste.

Australski Slovenci smo se takoj postavili za pravice svojega jezika. V Sydneu je bila organizirana "Zveza slovenske akcije" z gesлом "ŽIVI NAJ SLOVENSKA BESEDA!" in z namenom, da združi čim več imen slovenskih organizacij in zavednih Slovencev širom sveta, ki jim je ljuba naša slovenska beseda, ki hočejo v svojem potnem listu nositi označko za narodnost, da je slovenska in ne jugoslovanska. Za obstoj našega materinega jezika gre, ki je žal v časopisu v domovini že tako poln tujk in čudnih fraz, da marsičesa brez pomoči slovarja preprost človek ne razume več. Ali veste, da se potujevanju v lastni domovini že otroci upirajo? Dvanajstletni otroci na neki osnovni šoli v Sloveniji so si na majice napisali listke: SLOVENIJA MOJA DEŽELA. S tem so bojkotirali dva sošolca Bosanca, ki se nista potrudila govoriti slovensko. In otroci na osnovni šoli v Idriji so iz čipk izdelali lipov list, ki je postal turistični simbol naše Slovenije, nam od Boga dane dežele.

V začetku letosnjega leta bo v knjigarnah po domovini moč kupiti knjigo z naslovom "Bosanci". Izšla bo pri ljubljanski "Knjižnici revolucionarne teorije". Urednik Mitja Maruška trdi, da bo knjiga zagotovo naletela na veliko pozornost naše širše javnosti. V knjigi so objavljeni intervyuji z našimi južnimi sosedi, ki so na delu v Sloveniji. V njih trdijo, da jih imajo Slovenci za umazance, da dekleta nočejo plesati z njimi, da so se bolje počutili v Nemčiji, kakor pa se v Sloveniji . . . Izdajatelji trdijo, da podobne knjige na knjižnih policah v domovini še ni bilo močče najti.

Zdaj pa poglejmo na kratko, kaj poroča agencija Tanjug v Ljubljanskem dnevniku, z datumom 4. decembra 1985: SKUPNA JEDRA - Komisija za reformo izobraževanja je na svoji zadnji seji rezimirala

večletno delo s pripravljanjem skupnih programskih jeder v jugoslovanskih šolah. Njeno mnenje je, da je na tem področju veliko storjenega in da se dogovaranje še nadaljuje. To pomeni, da so skupna jedra vgradili v učne programe in načrte vsi republiški in pokrajinski zavodi za šolstvo, razen tistih, ki se s temi predlogi ne strinjajo. Ne strinjajo pa se na Kosovu, kjer ne sprejmejo skupnih jeder za materin jezik, književnost in glasbo. Podobne zadržke pa imajo tudi v Sloveniji. Delovna skupina, ki se ukvarja s temi jedri, je obvestila medrepubliško komisijo, da v zvezi s temi spornimi jedri še niso dosegli soglasij.

Predstavniki Kosova so zatrjevali, da albanske književnosti ni mogoče obravnavati samo od leta 1945 naprej, podobno pa velja tudi za glasbeno izobraževanje. Predsednik slovenskega komiteja za vzgojo in izobraževanje dr. Tine Zorič je dejal, da tudi Slovenija ne more sprejeti teritorialnega izbiranja pisateljev, ker bi bila v tem primeru tretjina slovenskih ustvarjalcev izključena iz šolskih programov, saj je vse do leta 1918 slovenska književnost nastajala zunaj meja današnje Jugoslavije.

Kogar zanima usoda našega materinega jezika ter mu je mar zanj, naj se priključi "Zvezi slovenske akcije" ne glede na to, kakšno je njegovo osebno politično prepričanje. Nam gre za slovenski jezik!

Prijavnice za "Zvezo" lahko dobite pri g. Ivanu Kobalu na naslovu: Zveza slovenske akcije, P. O. Box 153, Rydalmere, N. S. W. 2116. K sodelovanju vabimo posameznike in vse slovenske klube oz. društva Avstralije in širom vsega sveta. Na razpolago je tudi lična knjižica z naslovom "ŽIVI NAJ SLOVENSKA BESEDA". Vse Slovence v Sydneu pa vabimo na naše sestanke, ki jih imamo v prostorih verskega središča v Merrylandsu. V februarju bo v torek 18. februarja, naslednji pa v torek 18. marca, vselej ob pol osmilj zvečer.

Več o velikem zborovanju Društva slovenskih literatov v Cankarjevem domu v Ljubljani, ki se ga je udeležila ogromna množica študiranega in preprostega ljudstva, pa boste – upam – lahko brali v sledeči številki "Misli". Eden rednih članov naše "Akcije" pripravlja članek. Do takrat pa lep slovenski pozdrav!

ŽIVI NAJ SLOVENSKA BESEDA!

Sv. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Telefon: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne

Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101

Telefon: (03) 861 9874

+ Božično noč smo imeli lepo, zato je polnočnica na prostem privabila zelo veliko vernikov. Enako dopoldanska maša na sveti dan, manjša kot običajno pa je bila udeležba pri maši na prostem na novega leta dan. Zaspenci! In vendar je toliko vredno pričeti leto z božjim blagoslovom.

+ Naj bo – kot običajno v tem času – tu nekaj podatkov našega verskega središča za lansko leto. Krstov je bilo v preteklem letu v naši cerkvi 21, porok pa 19 (od teh 4 poveljavljenja civilnih porok). Prvobhajanci so bili štirje, škof Kvas je podelil zakrament svete birmе 28 otrokom, sam pa sem birmal v preteklem letu (s posebnim dovoljenjem) eno odraslo osebo. Obiskov bolnikov sem to leto zabeležil 63 (če prštejemo še obiske naših sester, je ta številka dosti višja), obhajil bolnikov je bilo podeljenih 32, podeleitev zakramenta maziljenja pa 13. Svetih obhajil je bilo v letu 1985 v naši cerkvi podeljenih nekaj nad 11.000. Slovenskih pogrebov smo imeli preteklo leto v Viktoriji 34.

Naj se ob tej priliki iskreno zahvalim vsem, ki ste mi kakor koli pomagali pri opravljanju dušnopastirske službe. Hvaležen sem Bogu, da sem toliko zmogel.

+ Božičnih darilnih kuvertic za vzdrževanje našega verskega središča se je to leto vrnilo 447 s skupno lepo vsoto 7.370.10 dolarjev. Bog naj stotero povrne vsem darovalcem!

+ P. provincial Mihael se je pred božičem vrnil iz Sydneya med nas in vse praznične dneve pomagal pri bogoslužju in zlasti s spovedovanjem. Za njegovo pomoč naj mu Bog povrne! Moral je še enkrat v Sydney na razgovor z avstralskim frančiškanskim predstojnikom, po vrnitvi pa smo imeli v Mt. Elizi srečanje s p. Mihom vsi štirje slovenski duhovniki. Od nas je nato dne 14. januarja odletel proti ZDA na vizitacijo tamkajšnje slovenske frančiškanske kustodije.

+ Naša počitniška kolonija (Grey Friars, Mt. Eliza) je letos na prvi teden privabila manj družin kot druga leta (le 18 oseb), pa je bilo vseeno lepo, četudi bolj mirno. Zato pa je drugi teden imel 39 deklet, tretji pa 38 fantov. Kljub malim neprilikam (eno dekle je zbolelo in moralo domov, eden od fantov pa si je pri igri nalomil nogo) so bile tudi letošnje počitnice za vse udeležence zelo prijetne in lep uspeh naše verske skupnosti. Bog povrni pridnim gospodinjam, ki so se v kuhinji žrtvovali za nas!

+ V januarju je bil med nami na obisku g. Jože Kovacič, bivši knežaški dušni pastir, zdaj pa župnik v Jelšanah. Žal sva se videla komaj trikrat po pet minut (parkrat je pri nas mašeaval), tako je bil odvisen od svojih gostiteljev, ki so mu pripravljali spored. – Prav zdaj pa je med nami g. Franc Hočevar, doma iz Šmartnega pri Tuhinju, župnikuje pa v Motniku. Je na enomesečnem obisku pri sestri (gosphe Cevcevi), brata Miha pa ima v Canberri.

Oba gosta iz domovine sta bila pri nas zelo dobrodošla, saj obiskov duhovnih sobratov nimamo veliko.

+ Zadnja poroka preteklega leta je bila dne 28. decembra: Feliks Gerdak, rojen in krščen pri Sv. Vidu pri Ptaju, je obljudil zvestobo Angeli Bogič, vdovi Glavač, doma iz Bosne.

Vrsto porok v novem letu pa je 11. januarja pričel Aleksander Slavec, rojen v Melbournu v knežaški družini in eden mojih prvih krščencev v Avstraliji. Na Švedskem, kjer je bil nekaj časa službeno, si je izbral svojo življenjsko družico Ase Kristino Rutström.

Isti dan sta si pred oltarjem podala roke tudi Marjano Ferligoj in Majda Gjerek. Marina sem kot majhnega fantička s starši pripeljal iz Bonegille (rojen in krščen je bil v Trstu), nevesta pa je iz prekmurske družine, rojena in krščena v Melbournu.

Tretja poroka tega leta pa je bila takoj naslednji dan: Poročal se je Čelharjev Jožef iz znane melbournske naše družine. Njegova izbranka, ki jo je pričakal pred oltarjem naše cerkve, je Patricia Jessica Amarilli. Po materi je slovenskega rodu in prav tako rojena ter krščena v Melbournu.

Vsem štirim parom najboljše želje na novo pot!

+ Krste bom prihranil za prihodnjič. Postne večerne pobožnosti pa bomo ob nedeljah sproti objavljali za teden naprej. – Tu bi rad odgovoril tistim, ki sprašujejo o bodočem Domu počitka. Zastoj ni pri nas, ampak pri oblasteh. Nova vlada je spremenila vse pogoje in poleg dejelne zdaj o teh zadevah odloča tudi federalna vlada. Ne dvomim, da bomo končno uspeli, a potprežljivost je na preizkušnji. Obljubljeno mi je, da bo komisija na prvi letošnji seji obravnavala našo zadevo. Čas je že, a gospodom se kar nič ne mudri...

+ Posebna zadeva mi še leži na duši in bi jo rad rešil. Da moram po avtomobilski nesreči (leta 1967) spati domala sede, vsaj v Melbournu menda ni skrivnost. Je že nekaj časa tega, ko so dobri ljudje brali neko reklamo za posebno posteljo, ki se da sproti avtomatično pripraviti v zaželeno lego in za dobro spanje. Bil sem prijetno presenečen, ko sem začel dobivati darove v ta namen, ob poizvedbah pa se ustrašil nepričakovano visoke cene. Tako draga postelja bi bila za frančiškana vsekakor luksus: težko bi na njej mirno spal, še manj pa menda mirno umrl. Oseba med darovalci, ki je obljubila poizvedeti za kaj cenejšega, se tudi ni več oglašila. Zato naj bi šel nabrani denar (994.80 dol.) v Sklad Doma počitka, kdor pa želi, mu dar rade volje vrnem. Za dobro voljo pa vsem dobrotnikom moj iskren: Bog povrni!

+ Dne 13. decembra je umrl MAKS LEGAT: našli so ga mrtvega v njegovem stanovanju v Huntingdale. Pokojnik je bil rojen 20. januarja 1924 v Dovjem na Gorenjskem in krstil ga je župnik Aljaž. Kdaj je prišel v Avstralijo, mi ni znano. Pred leti sva se nekajkrat srečala v Richmondu, kjer je živel s svojo družino. S Slovenci se že ob družinskih problemih ni dosti družil, še manj po ločitvi. Pogrebne molitve sem opravil v ponedeljek 23. decembra v Pogrebnem zavodu John Allison, Springvale, pokopan pa je bil naslednji dan na pokopališču Cranbourne.

V bolnišnici v Williamstownu je umrla 17. decembra AMALIJA MARTINI. Pokojnica je bila rojena 9. julija 1903 v Rajhenburgu (zdaj Brestanica). V Avstralijo je prišla leta 1961 k svoji hčerki Ani Ribič in ves čas živila pri njej v Altona Meadows. Na domu se je zgrudila zadeta od kapi, prepeljana je bila takoj v bolnišnico, a za zdravniško pomoč je bilo prekasno. Pokopana je bila 20. decembra.

Pretresla nas je vest, ki je prišla tudi na TV-novice: upokojenec MIHA GORNIK je bil 22. decembra kasno zvečer v svojem stanovanju napaden in smrtno ranjen. Ko je na trkanje odprl vrata, ga je znanec iz istega poslopja zabodel z nožem v trebuh. Ambulanca ga je našla že mrtvega, storilec pa se je šel sam prijaviti na policijo. Ozadje umora še ni znano – razkrila ga bo šele sodna razprava, kadar bo prišla na vrsto. Pokojni Miha je bil rojen 23. septembra 1910 v Zgornjem Dupleku pri Mariboru. Leta 1940 se je poročil z Julijo Šabeder, zdaj že pokojno, hčerką Marija por. Bezjak pa živi v Sp. Dupleku. V Avstralijo je Miha emigriral leta 1950, se je pa nekajkrat odpravil za vedno domov, pa se vselej spet vrnil med nas. Zdaj pa je ravno pred božičem tako žalostno končal. Njegovi zemski ostanki so bili v torek 7. januarja prepeljani v našo cerkev k maši zadušnici, nato pa po naročilu hčerke upepeljeni. Pepel je bil poslan v domovino in

bil pokopan k njegovi ženi na domačem pokopališču.

Na božično vigilijo je na svojem domu v melbournskem okraju Thornbury nenadoma umrl ALOJZIJ KALIN. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v pondeljek 30. decembra, grob pa je dobil na keilorskem pokopališču. Pokojnik je bil rojen 18. junija 1941 v Gorenji vasi, župnija Šmarjeta na Dolenjskem, in ima v domovini še dve sestri in dva brata. V Avstralijo je prišel v marcu leta 1966 iz Italije in se kmalu poročil z Eleno, ki je makedonskega rodu. Poleg nje zapušča še sina in hčerko.

V nedeljo 12. januarja je v bolnišnici v Prestonu zaključila svoje zemsko potovanje FRANČIŠKA MULEJ. Komaj nekaj dni prej je začutila bolečine v trebuhi, v bolnišnici so jo odprli, pa žal ni bilo več moč z operacijo rešiti življenga. V petek sem jo obiskal in je pri polni zavesti prejela svete zakramente. Tako je lepo pripravljena odšla v večnost. Pokojnica je bila rojena Šlibar dne 24. septembra 1911 v Dvorski vasi pri Begunjah na Gorenjskem. Z možem Stankom in tremi otroki je leta 1949 prišla v Avstralijo. Nastanili so se v melbournskem okraju Lalor. Tam je bila v cerkvi sv. Luka v petek 17. januarja pogrebna maša, kateri je sledil pogreb v krematorij fawknerskega pokopališča. Njen pepel je sprejel grob pokojnega moža Stanka na pokopališču Preston.

V soboto 1. februarja so v njegovem stanovanju našli mrtvega AVGUŠTINA ČEDERMACA. Kot samec je živel bolj samotarsko življenje v svoji hišici v Collingwoodu in ni hodil dosti v skupnost. Sorodnikov nima ne tu in ne doma, še znancev kaj malo. Žal sem za njegovo smrt zvedel prekasno, ko so na uradu Public Trustee (umrl je brez testamenta) že vse uredili za pogreb. Pokopan je bil iz farne cerkve sv. Josipa v Collingwoodu na pokopališče v Fawkner. Pokojnik je bil star 64 let in je bil rojen v Borjani pri Kobaridu. V Avstralijo je prišel na ladji "Gen. Blake" 13. aprila 1950.

Vsem pokojnim darujmo svoje molitve, da jih dobri Bog sprejme v svoj mir, sorodnikom pa naše sožalje!

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA
NOMINEES & SONS P/L.

ALDO and JOE

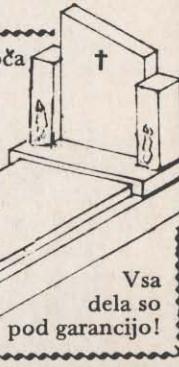
545 SYDNEY RD., BRUNSWICK 3056
Cnr. HOPE ST., & SYDNEY ROAD,

Tel. 387 5131

Po urah:

470 4046

470 4095

IZ POD TRIGLAVA

OSEMDESETLETNICO je dočakal akademik prof. dr. Anton Trstenjak, znanstvenik svetovnega formata, pa pri vsem tem preprost duhovnik, dasi doma ob bahanju z imenom "Trstenjak" ravno ta njegov poklic kar nekam neradi omenjajo. Eden osmih otrok revnega kočarja v Rodmoščih pri Gornji Radgoni, se je dvignil med največje naše psihologe in je dobro znan svetovni javnosti. V svojem življenju je napisal več sto člankov in razprav ter 35 knjižnih del. V njih posega na področja teoretične, uporabne, socialne, pastoralne, eksperimentalne psihologije, psihologije dela, umetniškega ustvarjanja in ekološke psihologije. Izjemen kulturni dogodek je bil njegov Oris sodobne psihologije v dveh knjigah. Dr. Trstenjak je postal izvedenec za funkcionalnost barv, moral je postati svetovalec pri notranji ureditvi številnih ustanov, šol, podjetij in tovarn po Sloveniji in drugod. Kot grafoleg je zanesljiv svetovalec raznim domačim in tujim ustanovam. S področja eksperimentalne psihologije, psihofiziologije in klinične psihologije je po tujih strokovnih revijah objavil nad petdeset razprav.

Naš jubilant je odklanjal vse številne ponudbe evropskih in ameriških univerz, ki so mu ponujale predavateljsko stolico. Rad je sprejel povabilo in predaval kot gost, a držal se je raje doma kot redni profesor ljubljanske teološke fakultete vse do svoje upokojitve leta 1973. Mož ima cel kup častnih naslovov, od "papeškega hišnega prelata", ki mu ga je

Urarsko in zlatarsko podjetje

Alexander

WATCHMAKER and JEWELLER
190 Church Street (vogal Macquarie St.)
Parramatta, N. S. W.
Telefon 633 1384

vam nudi 10% popusta pri vsakem nakupu, 20% pa na vsa popravila ur in zlatnine ter šest mesecev garancije.
Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND
MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyjski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih. — Priporočata se

E. & C. ROBNIK

podelil Pavel VI. leta 1974, pa do "zlatega doktora" univerze v Innsbrucku, vse polno priznanj in odlikovanj, poleg rednega članstva Slovenske akademije znanosti in umetnosti je tudi redni in dopisni član pomembnih tujih akademij in strokovnih združenj. Za vsem tem pa se skriva preprosta duhovniška duša, polna čutena in ljubezni do človeka. Saj je prav temu človeku posvetil vse svoje znanje. Slehernega poslušanca njegovih predavanj ali bralca njegovih del prevzame spoštovanje do svetosti življenja, ki ni brez smisla, ampak vodi k izpolnitvi v Stvarniku vsega.

Dr. Trstenjaku ob visokem jubileju želimo zdravja in še veliko let ustvarjanja. Saj je ob tej priliki sam povедal, da ima v načrtu še veliko del . . .

SILA SPOMINA je naslov nove knjige, s katero je založba "Mladinska knjiga" pred slovenskim kulturnim praznikom – Prešernovim dnevom – razveselila ljubitelje tega našega pesnika. Knjiga vsebuje pomembna pričevanja o Prešernovi osebnosti, življenju in času, kot so jih zapisali ali pripovedovali pesnikova hči Ernestina Jelovšek, sestra Lenka Prešeren, sorodnica Marija Grom, pisatelj Janez Trdina in še 28 drugih sodobnikov Prešerna. Poleg 42 besedil, ki osvetljujejo pesnikovo tragično usodo, je v knjigi tudi 62 ilustracij 34 umetnikov.

OD PREŠERNA DO CANKARJA je naslov razstavi, ki so jo v februarju odprli v Slovenski knjižnici v Ljubljani. Na njej so razstavljeni redki starejši tiski od leta 1850 do 1899. Stvari bodo na ogled dva meseca, predstavlja pa razstava nadaljevanje in dopolnitve enake prireditve, ki so jo pripravili pred dvema letoma in je pokazala starejši tisk do leta 1850.

SLOVENSKI RUDARJI so lani nakopali en milijon 740 tisoč ton rjavega premoga, kar je 40 tisoč ton več, kot pa so predvidevali načrti za leto 1985. Najbolj so se postavili pri tem zagorski rudarji (skoraj za 15 odstotkov), trboveljski pa so bili boljši za desetino. Rudarji v Senovem so za načrti zaostali za 9900 ton, rudarji v Laškem pa za 14.500 ton. Skoraj za tretjino pa so za načrtovanjem zaostali na največjem slovenskem dnevнем kopu Lakonca v Trbovljah, kjer so lani odkopali 129 tisoč ton premoga.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

Slovenski rudarji so se lani srečavali s številnimi težavami. Jame, kjer kopljejo rjavi premog, so zastrale, odpiranje novih rudnikov pa zelo kasni. Velik problem je tudi premajhno število rudarjev in zaradi izgub tudi prenizke plače. Zato je prve dni januarja v velenjskem rudniku prišlo do "prekinite dela", ki je trajala dva dni. Delavci so zahtevali višje decembske plače, občinsko vodstvo pa jim je zagrozilo s prisilnim odstopom vodstva podjetja, centralnega delavskega sveta in z ukrepom družbenega varstva.

MARIBORSKO staro središče Lent, do nedavnega domala razrušeni del mesta, spet dobiva podobo, kot jo je imel pred sto in več leti. Prenova teče po načrtih. Precej stavb je že obnovljenih, nekaj pa so jih po starih načrtih in slikah pozidali na novo. Dosej so prodali dvanaest poslovnih lokalov, devet najst pa jih še čaka kupcev. Vzrok zastoja je v tem, ker kupci želijo lokale le za gostilne in bifeje, tega pa načrtovalci obnove Lenta nočajo. Vsekakor ne želi, da bi se obnovljeni Lent spremenil v mestno četrtni pivnic – raje bi imeli raznovrstne trgovine, male obrti in lokale s kulturnimi uslugami.

LETOS se spominjamo 400-letnice smrti očeta slovenske knjige, **Primoža Trubarja** (umrl je 29. junija 1586). Poleg raznih slovesnosti v ta namen hočejo tudi prenoviti žago, mlino ter kozolec ob njegovi rojstni hiši v Račicah pri Turjaku na Dolenjskem. (Trubarjev oče je bil kmet, tesar in mlinar.) Urediti hočejo spominsko zbirko, ki bo obiskovalcem rojstne hiše prikazala Trubarjevo življenjsko pot. Na ogled bodo portreti vidnejših Trubarjevih sorodnikov, faksimili njegovih knjig, nekaterih pisem in drugih besedil.

ROGAŠKA SLATINA je dobila najvišjo oceno ob anketi, ki so jo lani izvedli med 72.000 tujimi gosti po različnih turističnih krajih Jugoslavije. Tako si je to naše termalno središče pridobilo naslov šampiona jugoslovanskega turizma 1985. Klimatski pogoji, zna-

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojalcem za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

**7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)**

TEL.: 465 0263
A.H. : 459 7275

na mineralna voda in usluge v hotelskih objektih z vrsto bazenov ter sodobnim medicinskim središčem so tem našim toplicam dali mesto v samem vrhu svetovnih zdravilišč, zlasti za bolezni prebavnega trakta in motenj v metabolizmu. Tudi dolgoletni obstoj tega zdravilišča priča zanj, saj ga obiskujejo gostje od vsepovsod že celih 300 let.

ZVEZA KOMUNISTOV Slovenije je imela svoj deseti kongres. Na njem je bilo med drugim tudi rečeno, da se bo Zveza morala umakniti s položaja partije, ki je na oblasti, in se boriti proti onim, ki skušajo ohraniti na vsak način svoje položaje, ne meneč se za druge. Hm! . . .

V NABITO POLNI športni dvorani Poden v Škofji Loki so slovenski športniki in športnice polagali obračun športnih dosežkov leta 1985. Za športnika leta 1985 v Sloveniji sta bila razglašena alpska smučarska Rok Petrovič in Mateja Sveti. Za najboljšo slovensko športno ekipo so bile izbrane odbojkarice Paloma Branika, najboljša tiskovna služba pa je bila na 8. svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih v Planici. Posebno priznanje je dobil tudi kanuist, sestovni podprvak Srečko Masle.

Lepo uspelo prireditev je organiziralo Društvo športnih novinarjev Slovenije.

Dr. J. KOCE, Flat 2, 139 High St., Kew, Vic. 3101 — Tel. 862-3027

S QANTAS do Zagreba!

Dne 20. maja, 17. junija, 1. julija in 15. julija lahko letite s Qantas direktno do Zagreba, kar je ugodno zlasti za rojake, ki zelijo obiskati svojce na Dolenjskem in Stajerskem. Nazaj se lahko vrnete tudi s Qantas in to po lastni zelji: preko Rima, Frankfurta ali Beograda.

Ce me slučajno ni v agenciji, vprasajte za Gabrijelo ali Tino!

**CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL, 541 King Street,
Melbourne, 3003 — Tel. 329 - 6833 . — Consultant DR. J. KOCE**

EVHARISTIČNI KONGRES leta 1935 v Ljubljani je že dolge mesece prej zajel misli in snovanje številnih naših vodilnih mož. Ako bi hoteli zbrati vse, kar se je o svetem Rešnjem Telesu in o kongresu tiste mesece pred kongresom napisalo in lepega govorilo ob tej ali drugi priliki, bi videli, da se z odličnejšim evharističnim nabožnim, znanstvenim in lepim slovstvom komaj more ponašati kateri narod, ki je tako malošteviljen kot naš slovenski. (Iz knjige Evharistični kongres)

Tu je nekaj predkongresnih izjav takratnih slovenskih škofov.

S tem kongresom bomo izkazali vsemogočnemu Bogu tisto čast, radi katere je ustvaril vesoljni svet. Tukaj ne bodo le posamezniki, ampak globoka in nepremagljiva utrjena vera in goreča ljubezen do Jezusa v Zakramantu bo tisoče vseh stanov iz Jugoslavije združila v Ljubljani v eno veliko, božjo družino, ki bo pred vsem svetom božjemu Sinu in po njem Bogu to nepojmljivo čast dajala. Skupnost nas bo ogrela, navdušila. Skupnost bo vnela svet ogenj, ki bo objel vse, tudi dosedaj mlačne kristjane.

(Dr. Anton B. JEGLIČ, bivši ljubljanski škof, naslovni nadškof gareški)

Letos hitijo vse naše misli in želje drugemu evharističnemu kongresu naproti, ki se ima vršiti v Ljubljani zadnje tri dni meseca junija. Kristusu v presv. Rešnjem Telesu želimo pripraviti slovesno zmagošlavje. Toda Kristus hoče zmagošlavje obhajati predvsem v

Jezus jim je rekel: "Resnično, resnično, potem vam pili njegove krvi, ne boste imeli v sebi življenja. Kdor je in jaz ga bom poslednji dan obudil. Zakaj moje

OB 50-LETNICI

in letosnjem "EVHARISTIČNEM LETU" bomo obnavljali spomine na junij 1935 v Ljubljani. Naj nam pomagajo utrditi našo vero in zvestobo Bogu!

naših dušah. Svoje duše mu moramo izročiti, da v njih kakor v svojem kraljestvu gospoduje in zmaguje. Ko bodo naše duše brez pridržka njegove, potem še bomo vredni in sposobni, da mu priredimo tudi zunanje slavlje, ki bo odsev naše notranje vere in ljubezni. Zato se moramo na kongres resno in primerno pripraviti. Letošnji postni čas uporabimo prav posebno v ta namen, da si poživimo in pomnožimo vero v skrivnost najsvetejšega Zakramenta.

(Iz pastirskega lista ljubljanskega škofa dr. Gregorija ROŽMANA za leto 1935 z datumom 8. februarja.)

Veliki evharistični kongres bodi višek javnega češčenja, mogočen kres, ob katerem prižgete vsi zibeljček vere in ljubezni v svojih dušah in ga potem skrbno in vztrajno čuvate, da ne ugasne, ampak vedno svetleje gori in krepkeje greje, dokler se ne bo raztrgala pred našimi očmi zavesa zemskega življenja in ne zagledamo Boga in Odrešenika svojega od obličja.

(Tako dr. Gregorij ROŽMAN zaključuje zgoraj omenjeno pastirsko pismo.)

Bog z nami in med nami v vidni, dasi skrivnostni podobi: velika tajna svete vere, pa resnica, sloneča na resničnosti božje besede, dejstvo, izpričano po zgodovini in bogoslužju Cerkve Kristusove. Brez Evharistije so molitve in pobožnosti, pridige in krščanski nauki, cerkve in oltarji, bogoslovna znanost in krščanska umetnost – brez pomena. Iz pričajočnosti božje v Evharistiji pa črpa po nesmrtnosti hrepeneči človek duhovno moč in božje življenje, vero in upanje v

Bačja beseda

Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in moje meso in pije mojo kri, ima večno življe – je resnična jed in moja kri resnična pijača."

Jan 6, 53 – 56

nadnaravni svet, pogum za življenjske boje in boli, odločnost in poštenost, pravičnost, ljubezen . . . Ko bi svet spoznal dar božji in se oklenil svojega Boga, ki mu je tako blizu, kako hitro bi čutil olajšavo svojega bremena, kako gotovo dobil pomoč v svoji stiski, kako čudovito dosegel svojo srečo!

Naš verni rod še tesneje prikleniti na božjega Zvezlicarja, omahujoče utrditi v veri in verskem življenju, obupajoče dvigniti k zdravemu optimizmu, hladne ogreti za stvar božjo, ob strani stoječe privabiti v kraljestvo božje, kolikor mogoče vse približati in pritegniti k Srcu božjemu ter tako pospešiti izboljšanje medsebojnih odnosa v človeški družbi: to je namen evharističnih kongresov.

(Dr. Ivan J. TOMAŽIČ, škof mariborski)

Tretjo adventno nedeljo nam sveta Cerkev v vstopni pesmi pri sveti maši kliče z besedami sv. Pavla: "Veselite se vedno v Gospodu; zopet pravim: Veselite se! Vaša blagost bodi znana vsem ljudem; Gospod je namreč blizu. Nič ne bodite v skrbeh, ampak v vsaki molitvi naj se vaše prošnje razodevajo pri Bogu." In govoril s psalmistom: "Blagoslovil si, Gospod, svojo deželo." Mislim, da že samo navedene besede zadostujejo, ako želite, da se kratko izjavim o pomenu in nalogah II. jugoslovenskega evharističnega kongresa. Ker pa sv. Pavel v listu do Filipijanov poleg molitve omenja še presrčne prošnje in zahvaljevanja in želi in upa, da božji mir, ki vsak razum presega, varuje naša srca in naše misli v Kristusu Jezusu, pa tudi jaz to dodajam. Iz evangelija pa povzemam besede sv. Janeza Krstnika: "Sredi med vami pa стоји, katerega vi ne poznate." Zadnjih besed ne navajam kot očitek, mavec kot nalogu evharističnega kongresa, da širi in poglablja spoznavanje Jezusa Kristusa in užiga ljubezen do njega, ki živi med nami v presveti Evharistiji.

Pomen tega kongresa je izražen v tem, da je to evharistični kongres, da je drugi evharistični kongres, da je jugoslovenski evharistični kongres, in da bo v Ljubljani. Ker so stvari jasne, jih ni treba objašnjevati. Samo glede tega, da je to drugi, mislim, da bo potrebno pogledati nazaj na prvi kongres. Resolucije tega kongresa se nanašajo večinoma na intelektualce. Želim, da bi drugi kongres kar najširše objel moško

mladino, ki naj bi bila do kongresa že kolikor mogoče organizirana v bratovščini presv. Zakramenta. Upam, da bodo tudi fantje iz naših južnih krajev prišli na kongres. Hočemo se pripraviti z molitvijo, presveto daritvijo in posebnimi žrtvami na veliko slavlje Kristusa Kralja, da mu na dan njegovega presvetega Srca izkažemo hvaležno ljubezen in mu vsaj nekoliko zadostimo za svojo dosedanje nehvaležnost in da mu damo malo zadoščenje tudi za one, ki ga ne poznajo ali ga nočeo poznavati.

(Dr. Janez F. GNIDOVEC, škof v Skopju)

Ko so janičarske čete pred petsto leti začele tudi po slovenski zemlji širiti duhovno in materialno razdejanje, je slovenski človek pohitel v svoje cerkve ter jih spreminjal v tabore, narod pa je v njih iskal zavetja in združen z Bogom svojim v presv. Evharistiji odbijal janičarske navale in branil svoje svetinje: družino, deco in vero svojo in svoj narodni obstanek. In ko so istočasno s češkega severa krivi nazori hoteli izpodriniti razodeto resnico v sveto evharistično skrivnost, se je slovenski človek širom po svoji domovini organiziral v bratovščine sv. Rešnjega Telesa, da svojo vero v Jezusovo navzočnost v presv. Evharistiji naglasi, pogloblji in proslavi. In ko so še drugi krivi nauki hoteli presv. Evharistijo sploh potlačiti in iz življenja izbrisati, tedaj se isti slovenski človek, kakor da ga žene elementarna sila svetega protesta, povzgne v višine in postavlja cerkvice in kapelice na vrhovih svojih gora nepretrgoma do danes, da kot glasne priče neprestano pred vsem svetom govore, kar mu je polnilo dušo in srce: Mi verujemo v Jezusa v presv. Evharistiji! Z njim hočemo živeti in umreti! Njemu čast in hvala!

(...) Kaj pa moramo prinesi na evharistični kongres in kaj pričakujemo od njega, da bo Kristusu res kraljevski nastop omogočen?

Globoko ponino vero prinesimo na evharistični kongres in ni dvoma, da se bodo potem pričakovanja izpolnila, ki jih katoličanstvo v Jugoslaviji vanj polaga. Kongres bo veličastna javna manifestacija vere v skrivnost presv. Evharistije, vere v Kristusa Kralja in vere v pravice, ki njemu absolutno pripadajo v življenju poedincev, družine, mladine in vseh socialnih in javnih institucij v življenju narodov in držav in v njihovem sožitju na svetu.

(...) Namen je velik. Kruh življenja mu jamči uspeh in evharistična generacija urešničenje. Veseлим se iz vsega srca kongresa že sedaj: mnogo molimo in mnogo žrtvujmo, da bo Kristus tedaj res kraljevski proslavljen, a hrepnenje svetopisemskih množic naj razgiba tudi duše nas vseh: "Mi hočemo Jezusa videti" (Jan 12, 21).

(Dr. Josip SREBRNIČ, škof krški)

Sr. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael's Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N. S. W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

POSTNI ČAS smo pričeli pri Sv. Rafaelu na pepelnico sredo, 12. februarja, ob sedmih zvečer z mašo in spokornim obredom pepeljenja. Kot na pepelnico, je tudi na veliki petek strogi post: zdržek od mesa in le en poln obed. Za ostale petke v letu velja, da so še vedno dnevi pokore. Toda vsak si način pokore lahko sam izbere. Več o tem na drugem mestu.

Na POSTNE PETKE bomo imeli v Merrylandsu ob sedmih večerno mašo. Pol ure preje bo izpostavljeno Najsvetejše in molitev (zasebna ali skupna) za duhovne in krščanske poklice. Temu bomo pridružili tudi postno pobožnost. Prilika za postno in velikonočno spoved bo vselej pol ure pred službo božjo. Sploh naj bi med postom – zlasti letos, ko ob prilikih 50-letnice evharističnega kongresa v Ljubljani obhajamo “evharistično leto” – čim pogostejše obhajali zakramente svete spovedi in svetega obhajila.

Nedeljske maše so v Merrylandsu vsako nedeljo ob pol desetih, vigilna maša, ki velja za nedeljsko, pa je vsako soboto ob sedmih zvečer.

Za velikonočno spoved, ki je nekaj samo po sebi umevnega za krščansko praznovanje velike noči, ne čakajte do zadnjega pred prazniki: opravite jo že med postnim časom, je več časa za pripravo!

WOLLONGONG - FIGTREE ima poleg redne maše na drugo in četrtjo nedeljo v mesecu sedaj v postnem času večerno mašo ob sedmih s postno pobožnostjo tudi na vse srede.

CANBERRA ima slovensko službo božjo na peto postno nedeljo (16. marca) ob 11.30 dopoldne. Pred mašo prilika za velikonočno spoved.

WAGGA-WAGGA ima slovensko mašo na peto postno nedeljo (16. marca) ob šestih zvečer v sestr-

ski kapeli na Mt. Erin. Pred mašo spovedovanje.

BRISBANE ima slovensko mašo v nedeljo 9. marca, St. Mary's, South Brisbane, ob šestih zvečer. Pred mašo prilika za velikonočno spoved.

NEWCASTLE bo imel slovensko službo božjo na peto postno nedeljo, 16. marca, ob šestih zvečer. Prilika za spoved. – Po maši, kot navadno, čajanka v dvorani.

POSTNO ROMANJE v Campbelltown bomo imeli letos na nedeljo 2. marca. Sveti križev pot pri postajah na prostem bomo pričeli ob štirih, nato bo pri dvanajsti postaji sveta maša. Letos bomo ob tej priliki posebej molili za uspeh papeževega obiska v Avstraliji, ki bo v novembру. Povabite na to našo vsakoletno postno pobožnost tudi druge rojake, ki ne bodo brali tega obvestila! – Ne pozabite tudi, da je prav to nedeljo, 2. marca, konec poletnega časa: ure moramo premakniti za eno uro nazaj.

DUHODNA PRIPRAVA za papežev obisk v Avstraliji se bo po naročilu sydneyjskega nadškofa Clancyja začela s postnim časom. Naš nadpastir pravi, da je papežev obisk velika milost za nas vse. Zato je prav, da se na ta izredni dogodek pripravimo z molitvijo. Prosimo Boga, da bi papežev obisk utrdil vero in vlij pogum za lepo krščansko življenje vsem avstralskim kristjanom in pomagal tudi drugim, ki ga bodo poslušali. V Merrylandsu se bomo tega namena pogosto spominjali pri svetih mašah in raznih pobožnostih. Pa tudi doma pri večernih molitvah se spomnite na to!

DUHOVNI ŠOPEK za uspeh papeževega obiska v Avstraliji je lepa zamisel, ki naj bi jo uresničili. V velikonočnem “Rafaelu” bo objavljen poseben obrazec, ki vam bo pomagal pri zbiranju duhovnih darov, ki naj bi jih poklonili papežu v novembру.

BOG PLAČAJ DOBROTNIKOM! Čeprav pozno, naj se na tem mestu s hvaležnostjo spomnim vseh rojakov, ki so skozi vse leto in posebej za božične praznike na številne načine pomagali pri dejavnostih našega verskega središča: pri službi božji, pri prireditvah v dvorani, pri čiščenju in pripravah za praznike, pri postavljanju jaslic, pri stojnici, pri pecivu in pijači, pri petju, orglanju, ministirjanju, pobiranju darov . . . Naj posebej omenim, da moj S. O. S. klic na zadnji strani “Rafaela” ni bil zaman: darovi so bili v ta nameen večji kot navadno. Tako nam bo vsaj nekoliko olajšano odplačevanje dolga. Posamezni darovi sem in tja še prihajajo. Priporočamo se za hiter postopek vsem, ki nameravajo še to storiti, saj od nas vseh zavisi, kako bo naše versko središče uspevalo. Začetek leta je finančno najzahtevnejši, ko pridejo računi od vseh strani: od občine, zavarovalnice (avtomobila, poslopja), vodne uprave – poleg rednih izdatkov za

bencin, telefon, plin in elektriko, za tiskanje "Nedelje", "Rafaela" itd., da drugih izdatkov niti ne omenjam. (To pišem zato, ker mi včasih kdo pravi, da ni vedel, da imamo toliko izdatkov.)

DVANAJSTI VSEAVSTRALSKI MLADINSKI KONCERT 1986 v priredbi verskih središč bo letos v Canberri, **6. septembra**, v dvorani kolegija marijanistov (Pearce). Kot v preteklosti, so tudi tokrat za nastop vabljeni posamezni mladinci, kakor tudi mladinske pevske ter instrumentalne skupine. Več o koncertu kasneje, ko bomo objavili tudi določen čas za prijavo nastopajočih.

DOBITNIK televizije na "Štefanovanju" 26. decembra je bila **Danica Prodan** iz Fairfielda. Čestitamo! In hvala vsem, ki ste sodelovali in kupili srečke! Izkupiček je šel na odplačilo dolga.

POROKE

Ricki Ivo Mavrič, sin Ivana in Daniele r. Jakin (oba iz Kozane v Goriških Brdih), in **Yvette Kurman**, hči Mariana Kurman (poljskega rodu) in Victorie r. Stem-pinski (ruskih staršev). — St. Mary's, North Sydney, 19. okt. 1985.

Susanna Padovan, Merrylands, hčerka Franka (iz Malega Lošinja) in Gabrijele r. Lipek (z Bača pri Pivki), ter **William Clark**, Cronulla, N. S. W., rojen v Avstraliji in krščen v anglikanski veri. — St. Margaret Mary, Merrylands, 16. novembra 1985.

Breda Marič, Northmead, N. S. W., rojena v Mari-boru in krščena v tamkajšnji stolnici, hčerka Alojza in Rezike r. Kodrin, in **Max Edward Luniss**, Bondi, N. S. W., rojen v Avstraliji in krščen v anglikanski veri. — Merrylands, med poročno mašo 17. nov. 1985.

Robert Lochner, Bondi Junction, N. S. W., sin Franka in Milene r. Medvedič, in **Franka Ivanis**, Burwood, N. S. W. — Waverley College Chapel, med poročno mašo 7. decembra 1985.

Maria Sonja Koren, Watson, A. C. T., rojena in krščena v Viktoriji kot hči Ludvika in Barbare r. Vegi, in **Richard Justin Desmond**, Turner, A. C. T. — Stolnica sv. Krištofa, Forrest, A. C. T., 25. jan. 1986.

Eddy Joseph Prinčič, Smithfield, N. S. W., rojen v Sydneyu, krščen v Paddingtonu, sin Jožefa in Marije r. Butinar, in **Tanja Vidic**, rojena v Sydneyu in krščena prav tako v Paddingtonu, hčerka Franca in Štefanie r. Maljevec. — Merrylands, med poročno mašo 1. februarja 1986.

Ana Maria Lovkovič, Luddenham, N. S. W., rojena v Fairfieldu, krščena v Smithfieldu, N. S. W., hčerka Franja in Stanislave r. Martinjak, in **Leslie Mitchel Fuller**, sin Ellisa in Dorothy r. Bonaba. — Merrylands, 1. februarja 1986.

Barbara Oder, Mt. Ousley (Wollongong), hči Milana (po rodu iz Mute) in Ruže r. Skoberne (iz St. Petra pri Celju), in **Mitchel Milner**, rojen v Wollongongu (starši iz Anglije). — Figtree, 1. februarja 1986.

Vsem parom naše čestitke z iskreno željo, da bi jih vse življenje spremljaj božji blagoslov!

Op. Kot vidite, radi objavimo tudi poroke (kakor tudi krste) po drugih katoliških cerkvah, če nam sporočite tozadevne podatke, potrebne za objavo.

DVE SREBRNI POROKI — Prav na zadnji dan leta, v torek 31. decembra, sta prišla k zahvalni večerni maši **Ivo in Teja Bavčar** (r. Brecelj), ki sta praznovala 25-letnico poroke. Skupaj z družinskimi člani in prijatelji sta se Bogu zahvalila za vse dobrote skupnega življenja. Obnovila sta zakonske obljube in prejela jubilejni blagoslov. — V sredo 22. januarja pa sta prišla z istim namenom v našo cerkev **Rafael in Fanika Lavtar** (r. Polončič). Tudi ta dva srebrnoporočenca sta se z mašo in prejemom zakramentov zahvalila Bogu.

Obema paroma želimo še veliko srečnih let v zakonskem življenju!

KRSTI

Lisa Marie Beaton, Unanderra, N. S. W. Oče Barry William, mati Višnja r. Živko. Botrovala sta Laci Živko in Rosemary Fuge. — Figtree, 8. decembra 1985.

Robert Tomaž Brglez, Kingsford, N. S. W. Oče Ignac, mati Milena r. Zidanšek. Botra sta bila Toni in Ivica Kustec. — Merrylands, 21. decembra 1985.

"Svetoletni zvon", ki ga je za našo sydneycko cerkev 8. decembra 1985 blagoslovil škof Jožef Kvas

Steven Šore, Leumeah, N. S. W. Oče Stjepan, mati Bernadette r. Božič. Botra sta bila Jaki Šore in Blaga Šore. — Merrylands, 29. decembra 1985.

Vesna Maria Divjak, Wanniassa, A. C. T. Oče Roman, mati Metka r. Bilkiewič. Botrovala je Zinka Černe. — St. Bede, Red Hill, A. C. T., 1. januarja 1986.

Cassandra Carmen in Laura Miriam Vatovec, dvojčki, Corrimal, N. S. W. Oče Stan, mati Felicina r. Genua. Cassandrina botra sta Giuseppe in Manuela Manzini, Laurina pa William Vatovec in Rosalea Genua. — Figtree, 5. januarja 1986.

Stjepan in Ankica Šore, dvojčka, Minto, N. S. W. Oče Stjepan, mati Tihana r. Juričić. Stjepanova botra sta bila Jadran in Gita Kirigin, Anki pa sta botrovala Josip in Ana Šore. — Merrylands, 5. januarja 1986.

Michelle Lee Kukovec, Smithfield, N. S. W. Oče Boris, mati Kim r. Frnoch. Botra sta bila Tanja Kukovec in Robyn Bruce Everett. — Merrylands, 19. januarja 1986.

Amanda Julia Skerbic, St. Clair, N. S. W. Oče Mirko Skerbic, mati Margaret r. Lopez. Botra sta bila José Legaz in Maria Legaz. — Merrylands, 26. januarja 1986.

Malčkom, staršem in botrom iskrene čestitke. Bog daj, da bi novokrščenci rastli v milosti pri Bogu in pri ljudeh!

POKOJNI

V soboto 14. decembra 1985 je v bližini Goulburna umrl v prometni nesreči **RAJKO JAVŠNIK**. Iz Sydneja je potoval proti Canberri, kjer je hotel obiskati svoje sorodnike. Njegov avto je imel mehanični problem. Ko je Rajko potiskal avto, da bi ga spravil v pogon, je pridrvel za njim drugi, ga zadel in na mestu ubil. Pokojnik je bil rojen 17. julija 1938 v Jarenini pri Mariboru v družini Alojza in Marije r. Slaternik, v vasi Vukovski dol. Izučil se je za trgovca. V Avstralijo je prišel leta 1957, živel v raznih krajih (Melbourne, Canberra, Sydney) in se končno ustalil v Sydneju, kjer je bil zaposlen kot nadzornik pri družbi Shindler za izdelovanje dvigal. Živel je v mestnem okraju Bard-

well Park. Pogrebna maša je bila v stolnici sv. Krištofa v Canberri v sredo 18. decembra, pokopan pa je na tamkajšnjem pokopališču "Gungahlin". Rajko zapušča v Canberri ženo Sheryl, sina Mihaela (13 let), hčerko Heleno (9 let), brata Slavka, sestro Jožico por. Penca, v Mariboru pa še sestro Majdo por. Škoporc.

Dne 24. decembra 1985 je v Maitlandu, N. S. W., umrl **KAREL OSZKO** v starosti 73 let. Pred dvema letoma mu je v Sydneju umrl brat Andrej Zrim. Zapušča ženo Gretl, po rodu Avstrijka, dva sinova in eno hčerko. Drugih podatkov pa žal nimam na razpolago.

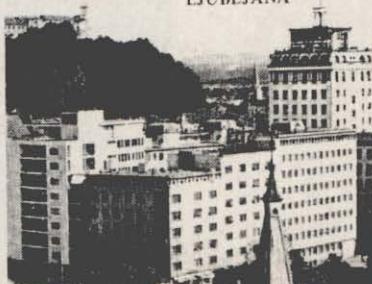
Dne 27. decembra 1985 je v Hamiltonu (Newcastle) umrl **ANDREJ PODGORELEC**. Rojen je bil 9. februarja 1923 v Središču ob Dravi. Leta 1944 se je v Avstriji poročil z Ljubico Gašparec. V Avstralijo sta prišla na ladji "Fairsea" 19. avgusta 1949. Pokojnik je bil aktivni član župnije Srca Jezusovega v Hamiltonu, kjer se zbiramo k slovenski maši, katero je s svojo žeeno redno obiskoval. Tudi je bil vedno pripravljen nuditi prevoz dr. Mikuli, kadar je on prišel v Newcastle. Poleg žene zapušča tudi sina Antona, hčerko Ano por. Strassberger in hčerko Mary por. McGinus. Pogrebna maša je bila v ponedeljek 30. decembra. Pri njej so lepo sodelovali vnuki pokojnika z branjem beril, napovedovanjem prošenj in prinašanjem darov. Pogreb je šel na pokopališče Sandgate.

Dne 10. januarja 1986 je v Wollongongu umrl **KAREL KOCBEK**. Rojen je bil 7. oktobra 1921 v Cerkvenjaku v Slov. Goricah v družini Franca in Klare r. Kek. Leta 1952 se je v Splitu poročil s Tonko Crlien. V Avstralijo sta prišla leta 1958. Družina je živila v wollongongškem okraju Tarrawanna, zaposlen pa je bil pokojnik v železolivarni. Poleg žene zapušča sina Romana in Johna ter hčerko Ireno. Po svoji lastni želji je imel le civilni pogreb, kateremu je sledila upepelitev.

Vsem sorodnikom pokojnih naše iskreno sožalje. Priporočam jih v molitev! R. I. P.

P. VALERIJAN

LJUBLJANA

Florence L. Barclay:

Pesem dveh src

roman

(Trideseto poglavje: NEKAJ SE BO ZGODILO)

Ko je po zajtrku prispela pošta, Garth sploh ni dal odgovora na njeno vprašanje, če bosta pregledala pisma, ampak je preprosto sedel za klavir ter začel prepevati pesmice, ki so donele kot srebrni zvončki.

Tedaj so se odprla vrata in v sobo je stopila stara Margery praznično oblečena. Stopila je naravnost h klavirju in nežno položila roko na Garthovo ramo.

»Master Garthie,« ga je nagovorila, »boste v tem svetlem majskem jutru popeljali svojo staro Margery v gozd?«

Garthove roke so takoj pustile tipke.

»Seveda vas bom, toda vedite, Margery, da se bo danes nekaj zgodilo!«

»Vem, dragi moj fant, vem!« je odvrnila stara žena nežno.

Toplina, s katero so se njene oči obrnile proti lepemu slepemu obličju, je priklicala solze v Janine oči.

»Tudi jaz sem se zbudila s tem občutkom, master Garthie... Pojdova zdaj v gozd poslušat glas zemlje, drevja in cvetja in zvedela bova, ali naju čaka sreča ali nesreča. Pridite, dragi moj fant!«

Garth je vstal kakor v sanjah.

Tako lep in mlad je bil videti, da je Janino srce od občudovanja skoraj prenehalo biti.

Ko je po kratkem sprehodu, ki ga je bila opravila sama, stopila dol h kosilu, se je začudila, ko je našla Gartha že za mizo.

»Miss Gray,« je spregovoril resno, ko je zashišal, da je vstopila, »moram se vam opravičiti zaradi mojega davišnjega obnašanja. Verujem v slutnjo. Kadar čutim, da se bo nekaj zgodilo, kar ponorim... Margery me razume, kadar me prime tako razpoloženje. Med sprehodom skozi gozd sem poslušal našo dobro mater zemljo, legel sem pod borovce in nekoliko zadremal; prebudit sem se ves spočit in pripravljen na tisto, kar mi ima prinesi današnji dan. Zakaj nekaj mi bo prinesel prav zagotovo! To ni prevara! Današnji dan je zelo važen. Tudi Margery čuti to.«

»Morda bodo kakšne zanimive novice v vaših pismih,« je pripomnila sestra Rosemary.

Prevedel Silvester Čuk
Ilustriral Lojze Perko

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU

TISKOVNEMU SKLADU

ZA NAŠE "MISLI":

\$100.— Peter Bižal, Ivan Valenčič;
\$50.— Franc Čulek, Milan Beribak;
\$44.— L.& M. Martin; \$38.— Ivan Damšić; \$34.— Štefan Čulek; \$32.— Julka Paulič, Silvo Tomšić; \$26.— Ignac Ahlin; \$24.— Franc Danev, Marija Pongračič, Ivan Barič, Jean Pevc; \$21.— Alojz Golja, Louis Husarek; \$20.— Maks Hartman, Vinko Čoper (St.), Arh. Robert F. Mejč, Anton Kristan, Frank Frigula; \$19.— Bogomir Krševan, Franc Plesničar (Jr.); \$18.— Štefan Žalik; \$14.— Štefan Boelckey, Janez Rotar, Bernard Brenčič, Srečko Brožič, Maks Korže, Anica Smrdel, Evgen Benc, Ivan Jenko, Marija Lavrenčič, Ivanka Ban, Eligij Šerek, Mario Saksida, Dragica Gelt, Julka Mrčun, Justina Stakič, Marija Volčič, Vincenc Rep, Jože Grilj, Ivan Novosel, Anton Jesenko, Kristina Lakner, Irena Grassmayr, Anton Gržina, Berta Bremez, Stane Stoklas, Ludvik Kovačič, Barbara Marinčič, Mira Berenyi, Dr. Mark Coby, Stanko Roy, Štefan Kočar, Ivan Kaučič, Franc Erpič, Antonija Vučko, Rafael Žičkar, Vili Mrdjen, Paul Zavrl, Janez Virant, Florjan Škraba, Bojan Penko, Ivan Šuštarič; \$13.— Peter Lenarčič; \$12.— Darinka Vivoda, Maria Gantar, Marija Bosnič; \$11.— Ferruccio Bizjak; \$10.— Milan Vran, Franc Petek, Andrej Grilj, Danilo Sušelj, Minca Eberle-Zupan, Martina Urh, Friderik Nemec, Stanislav Grlj, Vinko Tomažin, Fred Drganc, Marija Bizjak; \$9.— Emil Sosić, Ivo Leber, Kati Dodig, Anton Vidmajer, Marija Paunič, Marija Bertoncelj, Ivan Stanjko, Eva Wajon, Jožef Šterbenc, Viktorija Kofol, Ana Horvat, Pavel Trček; \$8.— Ludvik Telban, Julijana Razboršek, Stanko Kolarčič, Janez Šivec, Marija Butkeraitis, Emil Zajc, Bruno Sdražig, Leopolda Križman, Alojz Kastelic, Štefka Fretze, Danica Petrič; \$7.— Aleks Kodila, Olga Saulig, Roman Zrim; \$6.— Slavka Kruh, Filomena Horvat, Anton Novak, Marija Blaževič, Zora Gec, Jože Senčar, Max Pišotek, Alojz Bohte, Anna Dranginis, Jana Čeh, Mara Catana, John Stajnko, Ana Marija Colja, Fanica Lasič, Viktorija Gajšek; \$5.— Milka Mikac, Eligij

Šerek; \$4.— Angela Dodič, Tomaž Možina, Justi Mrak, Jože Krusec, Irene Renko, Karel Zupančič, Apolonija Tanšek, Ivan Mohar, Anton Suša, Marija Judnič, Majda Skubla, Franc Rolič, Drago Konečnik, Ivan Lapuh, Ivan Stante, Marko Pintar, Marija Habenschuss, Jože Juraja, Ivan Mohorko, Teresa Butkovič, Alojz Hrast, Marija Božič, Helena Van de Laak, Stan Žnidarič, Italo Bacchetti, Mirko Hartner, Katti Hartner, Marjan Vihtelič, Branka Iskra, Marija Medved, Amalija Maljevac, Ana Marija Zver, Marica Štavar, Zdravko Repič, Regina Repolusk, Jožefina Šabec, Marija Lotrič, Jože Kastelic, Jože Oblak, Janez Sok, Blaž Pribaz, Anton Tomšič, Marjan Maglica, Loti Rafolt, Toni Lovrec, Štefi Valentan, Terezija Simunkovič, Ivanka Jerič, Emma Žele, Matilda Frankovič, Pavel Tonkli, Hinko Hafner, Rudolf Jamšek, Luka Korče, Marta Veljkovič, Vladimir Tramkuž, N. N., Libero Babič, Justina Hinrichsen, Franc Vrvnik, Lydia Bratina, Ivanka Batagelj, Kristina Skočir, Nikolaj Bric, Ludvik Lumbar, Jože Podboj, Karel Može, Slavko Koprivnik, Anton Šajn, Leopold Miller, Kristina Jug, Milan Kavič, Franc Valher, Jože Gojak, Emilia Walls, Alojz Kaučič, Vinko Prinčič, Pavlina Pahor, Milena Birsa, Mariana Šmit, Anton Požar, Marta Ostrožnik, Terezija Joškar, Franc Žužek, Julijana Mikac, Marcela Bole, Ana Šaban, Janez Žnidarskič, Rudolf Simonetič, Marija Katič, Ivana Krnel, Darko Butinar, Andrej Fistrič, Mario Zadnik, Albin Kurinčič, Edvard Persič, Zvonko Gornik, Frank Wertovscek, Cecilia Frigula, Anica Šivec, Ivan Boltar, Ivanka Gosar, Franz Plohl, Franc Murko, Elvira Čuk, Gizela Kassarjian, Stanko Čebokli, Ivan Štrucelj, Miroslav Colja, Jože Brožič, Drago Slavec, Alojz Rezelj. \$3.95 Max Roth; \$3.— Franc Baša, Bella Embersič, Jože Grabnar, Stanko Pavletič; \$2.— Jolanda Frank, Evgen Bizjak, Nada Lauko, Anton Gjerek, Ivan Cah, Franc Verko, Elizabeth Pukl, Stanislav Bec, Maria Milich, Alois Kovacič, Andrej Lenarčič, Štefan Kovač, Peter Berginc, Franc Mramor, Janez Rogl, Zdravko Žele; \$1.— Anton Verderber, Adolf Samsa, Jure Moravec, Mary Kavčič, Sonja Majcen, Edi Kumar, Martin Pečak, Janez Drofenik, Eric Kogoy, Albina Sinigoj, Mati Tkalcvič, Ivanka Tomšič.

»Pa res!« se je spomnil Garth. »Popolnoma sem pozabil, da davi sploh nisva pregledala pošte. To bova storila takoj po kosilu. Je pisem veliko?«

»Cel kup!«

»Prav! Po kosilu bova vse natančno pregledala.«

Pol ure kasneje je Garth že sedel na svojem običajnem mestu, obraz pa je z vso pozornostjo obrnil proti svoji tajnici.

Najprej je vsa pisma otipal.

Med njimi je bilo eno zapečateno, na pečatu je bil šlem s spuščenim vizirjem.

Nič ni pripomnil, ampak je pismo brez besed položil pod vsa druga pisma.

Ko je sestra Rosemary končala z branjem pošte, je vzela v roke še to pismo. Vse naokoli je vladala tišina, le iz drevoreda je v sobo prihajal vonj cvetja in brenčanje čebel.

Nihče ni motil njune samote.

Sestra je pobrala debelo pismo: »Gospod Dalmain, tu je še pismo z voščenim pečatom. Na pečatu je šlem z...«

»Vem, vem,« jo je prekinil Garth, »nikar se ne trudite, da bi mi ga opisovali. Odprite pismo, prosim vas!«

Sestra Rosemary je odprla ovojnico.

»Pismo je izredno dolgo, gospod Dalmain,« je napovedala.

»Res? Prosim, bodite tako dobri, preberite mi ga.« Kratek molk.

Sestra Rosemary je držala pismo pred seboj, toda glas ji ni in ni hotel iz grla. Garth je molče čakal. Nazadnje je sestra Rosemary z muko spravila iz sebe: »To pismo, gospod, se mi zdi pravzaprav zelo zaupno. Težko mi je, da bi vam ga brala prav jaz.«

Garth je opazil razburjenje v njenem glasu, zato ji je prijazno rekel: »Nikar se ne vznemirjajte, dragi otrok, saj se ta stvar vas prav nič ne tiče. Vem, da je pismo zaupno. Toda brez vašega posredovanja nimam možnosti, da bi zvedel njegovo vsebino... Mislim pa, da mi dama, ki ima na pečatu šlem s perjanico, pravzaprav nima povedati nič posebej zaupnega.«

»Nasprotno!« je ugovarjala sestra Rosemary.

Garth je nekaj časa premisljal, potem pa rekel: »Obrnite list in poglejte podpis.«

»Pismo ima več listov.«

»Obrnite potem zadnji list!« je že kar nepotrpežljivo ukazal Garth. »Ne pustite me čakati! Kako je podpisano?«

»Vaša žena,« je v eni sapi izdahnila sestra Rosemary.

Zdelo se je, da je Garth naenkrat okamenel. Po dolgem molku je stegnil roko: »Miss Gray, prosim vas, dajte mi pismo. Hvala... Pustite me četrtn ure samega. Zelo bi vam bil hvaležen, če bi ostali kar tu zraven v obednici. Nikogar ne puščajte noter. Nočem, da bi me kdo motil. Bodite tako ljubeznivi in se čez četrtn ure vrnite.«

To je rekel tako hladno, da je Jane kar fizično obču-

tila, da jo zapušča zavest. Če bi videla, da se je razburil, bi ji to vlivalo upanje, zdaj pa je imela pred sabo moža, ki je tako odločno šel iz vaške cerkvice in odpotoval proč...

To je bil človek, ki je zbral v sebi toliko poguma, da je smatral dogodek, ki se je bil odigral med njima, za dokončno opravljenou zadevo, človek, ki ni izrekel nobene prošnje, ni obudil niti enega samega spomina, človek, ki se nikoli ni potožil...

In temu človeku je pismo podpisala z »vaša žena«!

Jane, ki vse življenje ni poznala strahu, se je zdaj prvič resno bala.

Neslišno je zapustila sobo.

/Nadaljevanje sledi/

Ker je ta prva izdaja novega letnika MISLI dvojna številka in je za začetek leta vedno več pridnih naročnikov, ki želijo poravnati svoj dolg listu, je tudi vrsta darovalcev v Bernardov tiskovni sklad dolga. Zato tokrat nisem mogel objaviti vseh imen darovalcev v Sklad, pa tudi darovalci v druge dobre namene bodo prišli na vrsto v naslednji številki. — Vsem dobrotnikom lista moja prisrčna zahvala! Brez teh darov bi MISLI že prenehale, ali pa bi se naročnina tako dvignila, da bi jo mnogi ne zmogli več. Zato še enkrat: Bog povrnil

NE IMEJ preveč potreb, pa boš imel čas za življenje!

Ljudje zabijejo polovico svojega življenja za to, da v sebi vzbujajo želje, ki kmalu prerastejo v potrebe, preostanek svojega življenja pa se ubadajo s tem, kako bi tem potrebam zadostili.

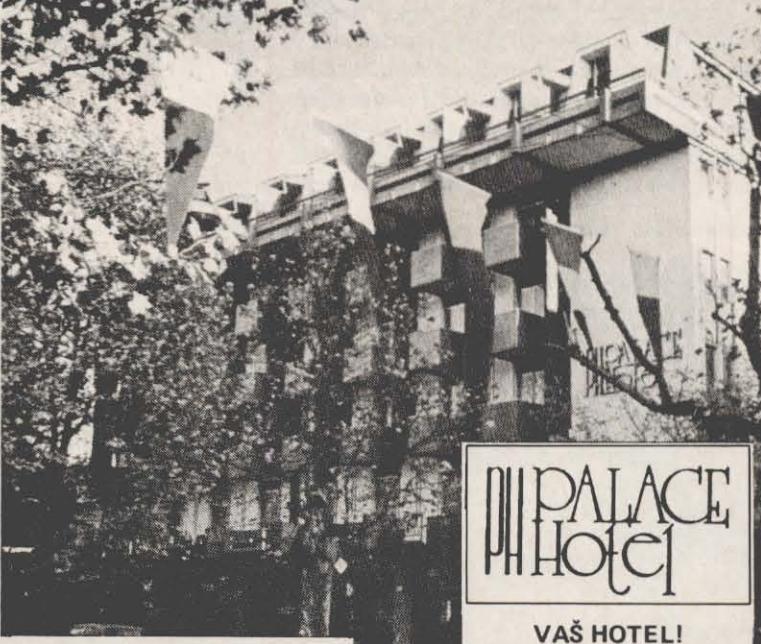
Reklama hoče vzbuditi naše želje. "Poslovni ljudje" so dobro uganili, na katero struno morajo zaigrati, da bodo ljudje prisluhnili. Tudi in zlasti mladi, kajti če osvojiš mlaidega, ga boš imel "na vrvici" vse življenje. Vsa njihova umetnost je v tem, da znajo v mladih vzbujati želje in potem iz želj narediti potrebe: gramofonske plošče, kitare, obleke, vse mogoče obeske in okraske. Zadostuje bežen pogled na reklamo v raznih časopisih, da se o tem prepričaš.

Ali nisem morda tudi jaz že postal suženj reklame? Res: tako rad govorim o svobodi, pa se tako zlahka pustim ukleniti ...

DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevoedu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnicami, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za Vaše čimprjetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

PH PALACE
HOTEL

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!

Tel. (0481) 82166 / Telex 461154 PAL GO I

Misli, Jan./Febr. 1986

23

do Sandre. Sanda je med najbolj neumnimi v našem razredu in večina se je na daleč izogiba. Poskušala jo bom kar najbolj pogosto pritegniti k našim igram."

"Kdor se danes posti v jedi in pihači," je menila neka samostojna žena, "počenja to večinoma zaradi linije in zdravja, brez verskega nagiba. Če pa se v postnem času zavestno odrečem marsičemu, kar si od kulinaričnih užitkov med letom lahko pogosto privoščim, delam to zaradi prostovoljne odpovedi, kot pokoro in zadoščenje, kot svoj docela osebni prispevek k božjemu odrešitvenemu načrtu. Res nič kaj posebnega in velikega, pa vendar z moje strani dobrovoljno sprejeta žrtev."

"Vsak dan se moram telesno precej naprezati," je pravil družinski oče s tremi otroki, "in zato sem zvečer vselej vesel, kadar se lahko sprostim pred televizorjem. Ampak v postnem času — in to delam zdaj že tri leta — ostaja aparat vsaj ob zgodnjih večerih lepo zaprt. Takrat se povsem posvetim otrokom in ženi, veliko se menimo, pogovarjamamo se o raznih skupnih ali samo njihovih problemih, se igramo itd. Seveda bi želel, da bi se ta čas zaprtega televizorja in vsega, kar izhaja iz tega, raztegnil tudi še na daljšo dobo, na celo leto, pa se mi — žal — ne posreči. Ampak v času posta — takrat pa le zdržim brez pardona, takrat ne poznam nobenega zapravljanja časa."

"Zelo rada govorim," je pripovedovala mlada gospa, "pravzaprav z vsemi. In velikokrat povem pri tem tudi marsikaj o drugih. Pa ne zmeraj samo ugodno. Moj sklep — upam, da ne samo za postni čas — je, da bom imela svoje misli odslej bolj v oblasti in da bom negativnosti, kolikor se bo dalo, obdržala zase."

"Možnosti za tako ali drugačno postno žrtev je tudi danes v našem modernem času mnogo. Seveda pa ne smemo pri tem pozabiti na voljo, vztrajnost, ponižnost in zaupanje v Boga.

Res, ukazovati sebi je najtežje. Prinaša pa vsekakor največje zadoščenje. Pričnimo torej!

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S.A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S.A., 5007)
Telefon: (08) 46 9674*

"SLAVA BOGU na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje" (Lk 2,14). S temi svetopisemskimi besedami se letos prvič oglašam v "Mislih" iz Adelaide. Božični angelski spev nas je spremjal skozi božični čas – naj nas spreminja skozi vse leto 1986, saj je to leto posebej posvečeno miru.

panja naše občine Hindmarsh. Pravi, da je za njo pravo doživetje, kadar je med slovenskimi rojaki v našem verskem središču sv. Družine.

Te dneve se odpirajo šolska vrata. Tudi naša mladina stopa v novo šolsko leto, da si nabere novega znanja in bogastva modrosti. Pri tem radi pozabljamo, da je poleg tega potrebno tudi duhovno znanje, ki si ga pridobimo pri verouku. Tudi to leto bo lepa prilika, da se skupaj poglabljamo v božje nauke in se naučimo ceniti verske vrednote v svojem življenju. Verouk bo, kakor prejšnja leta, tudi letos v dveh skupinah. Prva skupina so naši lanski birmanci. Srečali se bomo vsako drugo nedeljo v mesecu zvečer ob šestih. Druga skupina – od 12 leta naprej – pa ima srečanje vsako četrto nedeljo v mesecu, prav tako ob šestih. Vsi ste lepo vabljeni. Veliko je odvisno od vas, dragi starši. Če boste vi dajali otroku svojo oporo, bo rad prihajal. Če pa seveda starši ne vidijo smisla za ta pouk, potem je težko verjetno, da se bo otrok sam zani odločil.

JOVANKA BROZ je pri beograjskem sodišču vložila zahtevo po zapuščini, ki naj ji pripada kot vdovi po pokojnem Titu. Njen zapuščinski zahtevek obsega dolgo vrsto posesti in ostalih dobrin, ki po njenem mnenju veljajo za Titovo osebno lastnino.

Med zasedanjem beograjske skupščine je pravosodni minister Borislav Krajina presenetil člane vlade z naznanilom, da Jovanka zahteva hišo, vinograd in sadovnjak na otoku Vanga, ki je del Brionov. Pravtako zahteva avtomobile, čolne, kočije in konje, medalje in okrasje, slike in ostale predmete neprecenljive kulturne in zgodovinske vrednosti, ki si jih je Tito v teku let nabral. Jovankin zahtevek se nanaša na vse Titove rezidence po Jugoslaviji in jadranskih otokih. Minister Krajina je povedal, da vdova zahteva tudi vse v beograjski rezidenci, ki je sedaj spremenjena v muzej. Dodal je, da sta del njene zahteve podprla tudi Titova sinova iz prvega zakona, Žarko in Miša.

Tiskovna agencija Reuter je temu svojemu poročilu dodala v ilustracijo še nekaj dejstev: Tito je bil po svetu znan po svoji nagnjenosti do razkošja. V času svoje 35-letne oblasti je razpolagal z dolgo vrsto rezidenc po vsej državi, imel je zbirko dragih uvoženih avtomobilov, jaht in hitrih čolnov. Veliko tega si je nabral kot dar raznih državnih voditeljev, ki jih je gostil. Različna darila, lovske trofeje, razni arhivski predmeti, umetniške zbirke in ostalo predstavljajo ogromno vrednost. Zato ni čudno, da zahodni opazovalci menijo, da je Jovankina zahteva po zapuščini izražena v milijonih dolarjev...

Ji bo uspelo? Prva reakcija na Jovankin zapuščinski zahtevek je zakon beograjske skupščine, ki razglaša, da se vse, kar je Tito uporabljal v času vladanja Jugoslavije ali pa prejel kot znak spoštovanja, smatra za ljudsko last. Minister za pravosodje je na

tiskovni konferenci povedal, da je predsedstvo Jugoslavije imenovalo posebno komisijo, ki je dobila nalog ugotoviti, kaj predstavlja Titovo osebno imovino. Po merilih te komisije je to gotovina na njegovo ime, avtorske pravice od vsega, kar je napisal ter tudi večje število premičnin osebnega značaja. Minister je ob tej priliki tudi seznanil novinarje, da se zapuščinski postopek na sodišču nadaljuje. Jovanka in oba sinova nastopajo kot edini dediči.

ZANIMIVO je dejstvo, da se najdražji in najrazkošnejši izdelki najbolje prodajajo med krizami. Koliko je po Avstraliji danes jadikovanja nad stalno porastjo cen in prenizkimi plačami. Vendar je ob zadnjih božičnih praznikih predbožična prodaja presegla vse prodaje prejšnjih let. Milijoni in milijoni so šli za nakup dragih igrač ter raznih daril za odrasle, katerih cena je nosila več kot tri številke ...

Res uganka je, kjer najti za ta pojav pametno razlagi. Bral sem tudi, da je britansko podjetje znanih in vrtoglavih dragih avtomobilov Jaguar lani izdelalo nič manj kot 38.500 jaguarjev, kar je za 15 % več kot pa prejšnje leto, ko je bila proizvodnja prav tako izjemna. "Tako ni bilo še nikoli," so z zadovoljstvom ocenili letošnji proizvodni učinek. Kljub krizi, brezposelnosti in stavkam ...

TUDI ZAHODNA NEMČIJA se pohvali z rekordno proizvodnjo avtomobilov. Lani so nemške tovarne izdelale 4,445.000 avtomobilov, kombijev in tovornjakov, kar je za 10% več kot leta 1984 in za 6% več kot v rekordnem letu 1976. Avtomobilov in kombijev so izvolili za 15 % več kot leta 1984 (2,570.000), tovornjakov pa kar za 29% več (114.800).

IZ ČLANKA v tretji letošnji številki "Družine" povzemam tole pripovedovanje rojaka v Nemčiji: "... Ko je maše (v Stuttgart - op.) konec, smo še dolgo skučaj, kaj pokramljamo, izmenjamo izkušnje, spoznanja. Ta povezanost je izrednega pomena za človeka v tujini. Žal moti razcepljenost naših ljudi, dejal bi, na dva tabora. Ne razumem, zakaj bi morali hibe, značilne za ljudi v domovini, prenašati še sem, kjer je tako pomembno, da smo vsi kot eno povezani med seboj.

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction Pty. Ltd.

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyanskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

Kdo so pravzaprav ljudje, ki ustvarjajo napetosti med onimi, ki se zbirajo pri društvu Triglav, in tistimi iz slovenske župnijske skupnosti? Že zdavnaj je, denimo, slovenski župnik oznanil dan prireditve v slovenskem domu, konzularna šola ali društvo Triglav pa pozneje postavi ob istem času svojo prireditve. Teh sovpadanj je dosti in ustvarjajo neprijetna trenja. Le čemu so morali naenkrat Dedka Mraza prenesti na dan, ko cerkev prireja Miklavža? Čemu je bilo potrebno, da je kakšna učiteljica zapostavljala slovenščino, češ saj so Slovenci v Jugoslaviji v manjšini, naj bi se oprijeli srbohrvatskega jezika. To je neodpustljiv prekršek postave! Takih in podobnih stvari ne bi smelo biti, preveč drugih težav ima zdomska družina, da bi jim še umetno pritikali nove."

Tako po Nemčiji in žal ker povsod po svetu, kjer živimo Slovenci. Pa se bo ista zgodba ponavljala še in še, v Nemčiji in povsod, piscu gornjih vrstic pa bodo očitali nestrpnost če ne še kaj hujšega.

PRETRESLJIVA je številka, ki pove, da gre na svetu sleherno uro za orožje visoka vsota 100 milijonov dolarjev. S to vsoto bi v pol leta financirali zdravstvene programe vseh držav v razvoju za celih dvajset let. To so podatki, ki so jih objavili na mednarodni konferenci o miru in izobraževanju, ki je bila v Atenah. Na konferenci so sodelovali ugledni svetovni znanstveniki iz osemnajstih držav.

Priporočam se Slovencem vzhodnega dela velikega Melbourna za vsakovrstna avtokleparska dela, avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

PREVIDNA znamenja malo večje verske svobode je zaznati zadnji čas v različnih kitajskih mestih, ugotavlja celo kitajsko komunistično glasilo "Ljudski list". V južnokitajskem mestu Šanghaju so novembra vrnili bogoslužju kar 51 cerkva. Žal pa isto poročilo ne pove, katerim verskim skupnostim pripadajo odprte cerkve. Oblasti so oprostile tudi večje število duhovnikov, redovnikov in redovnic, ki so bili za časa kulturne revolucije po krivici kaznovani. In po poročilih je lani 2000 Kitajcev dobilo dovoljenje za tradicionalno romjanje v muslimansko Meko.

Se res počasi jasni nad Kitajsko? Če ni vse skupaj le nova zanka vernikom, da se pokažejo.

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POSEBNI POLET ZA VAS: 22 JUNIJA 1986
SYDNEY / MELBOURNE / LJUBLJANA

in tudi zelo ekonomski prilike
za obisk lepe Slovenije.

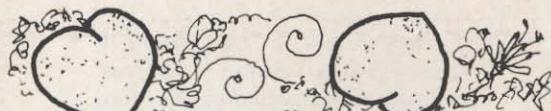

Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila! Tudi zaradi novih predpisov glede potnega lista Vam priporočamo: obrnite se na nas čim preje, da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko visto.

**Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime GREGORICH dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMOS TUDI NA DOM!**

**ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL**

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure)**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI STRIČEK! Voščim Ti srečno novo leto 1986! Da bi Te Bog obvaroval vsega hudega! Želim Ti posebno zdravja, da bi še veliko veliko let za nas pripravljal tale Kotiček!

Veš, striček, meni se zdi, da Te ima Bog posebno rad, ko nam za praznike pripraviš slikanico, ki mene vedno razveseli. Jaz imam lepe šolske počitnice, pa vseeno težko čakam, kdaj bo pričel pouk. Letos bom šla tudi v slovensko šolo, da Ti bom lahko sama pisala. Zdaj pišem še s pomočjo mame, saj drugače bi najbrž mojega pisma ne znal prebrati.

Tu prilagam božično slikanico. — 25. januarja bom stara 12 let. Lep pozdrav! — Vida Istenič, Petersham (Sydney), N. S. W.

Vidi hvala za pismo. In povediti moram, da je bila ravno njena pobarvana božična slikanica izbrana kot najlepša. Čestitamo jih in dobila bo nagrado. Vsem ostalim umetnikom hvala za sodelovanje! Morda bo drugič več sreče. — Striček.

DRAGI OTROCI!

Ne bi mogli lepše pričeti novega leta naše GALERIJE MLADIH, kakor s sliko petih slovenskih deklet v narodnih nošah. Le oglejte si jih, kako so brhke, četudi malo sramežljive pred fotografskim aparatom.

PRELJUBO VESELJE

PRELJUBO VESELJE, OJ KJE SI DOMA?
POVEJ, KJE STANUJEŠ, MOJ LJUBČEK
SRCA!

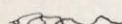
PO HRIBIH, DOLINAH ZA TABO HITIM,
TE VIDETI HOČEM, OBJETI ŽELIM.

TE IŠČEM PO POLJU, KJER ROŽ'CE
CVETO,
PO LOGU ZELENEM, KJER PTICE POJO.
PA PTICE VESELE IN ROŽICE VSE
LE IMAJO VESELJE ZA MLADO SRCE.

POSLEDNJIČ VESELJE ŠELE ZASLEDIM,
NA VAŠKO LEDINO PRIDIRJAM ZA NJIM.
GLEJ, TAMKAJ Z OTROKI PRIJAZNO

IGRA,
JIM KRATEK ČAS DELA, PRI NJIH JE
DOMA.

Anton Martin Slomšek

To so dekleta slovenske gippslandške skupnosti v Viktoriji, razen prve, ki je iz Traralgonia, so vse doma v Morwellu. Njih imena so: Diana Zidar, Rosemary Lapuh, Lenčka Krušec, Sonja Lapuh in Anica Lenščak. V narodne noše pa so se oblekle za priliko sprejema naših gostov, škofa Jožefa Kvaza in p. provinciala Mihaela Vovka. Še morwellski župnik irskega rodu, Fr. McCartan, jih je s ponosom gledal, kaj šele mi. Vse so že tukaj v Avstraliji rojene. Samo Bog daj, da bi ohranile to svoje zanimanje za dedičino družin, v katerih doraščajo in da bi vse življenje znale ceniti to najlepšo do to, ki jo prejemajo od slovenskih staršev in jo lahko ponesejo izpod domačega krova. Vsi jim prav iz srca želimo, da bi ostala zavedna slovenska dekleta, v veselje svojim staršem in naši skupnosti.

(Fotografiral jih je Branislav Lenščak, advokat v Morwellu, ki je sam prišel k slovensnosti v pristni slovenski narodni noši.)

V "AMERIŠKI DOMOVINI", ki izhaja v Clevelandu v ZDA, sem v številki 91 lanskega leta (29. nov.) zasledil tole poročilo iz Lemonta, ameriških Brezij. P. Fortunat piše med drugim: "... Ko smo se v Lemontu pripravljali na spomin naših umrlih, me je presenetil telefonski klic: Ali bi lahko imeli v Lemontu pogrebno mašo za Ann Klobučar? — Ime je znano, a nisem jo poznal. Umrla je nepričakovano v Avstraliji, kamor je šla obiskati svoje sorodnike, ki jih še nikoli ni videla. Stara je bila 65 let. In tam je umrla. Tako mi je pripovedovala njena hčerka, ki je učiteljica v Chicagu. In tako smo imeli v naši cerkvici Marije Pomagaj pogrebno mašo v četrtek, 31. oktobra. Pred smrtnjo je naročila, naj bo pogrebna maša v naši cerkvi v Lemontu. — Pokojnica je v Lemont zahajala najprej s svojimi starši, nato pa sama, oziroma s svojo hčerko, zakaj vdova je postala že pred davnimi leti. Spomin na Lemont ji je bil drag. Tu je niti poznali nismo. Imel sem pogrebno mašo, hčerka mi je prinesla tri popisane strani o svoji mami, da sem vedel kdo in kakšna oseba je bila Ann Klobučar..."

Poročilo je zanimivo, saj zgovorno prikaže navezanost druge in celo tretje generacije slovenskih priseljencev v ZDA na versko središče v Lemontu. Upajmo, da tudi naša verska središča po Avstraliji ne bodo prehitro končala. Presenetilo je pa tudi dejstvo, da je ANN KLOBUČAR umrla v Avstraliji. Bi kdo kaj vedel o tem in morda poznal njene sorodnike? Rad bi jo vključil v imena Matice mrtvih — morda bo le kdo tudi zanjo zmolil slovenski očenaš. — Urednik

WHYALLA, S. A. — Spodbji se, da se spet oglašimo iz naše puščave, saj bolj poredko kaj slišite od nas. Ker pa je odšel mimo tako lep dogodek — visoki obisk — je vredno prijeti za pero.

Da sta g. škof Kvas in p. provincial obiskala velika slovenska središča, je čisto razumljivo, da pa bosta mislila tudi na majhne naselbine, kot je naša slovenska tukaj, bi skoraj ne mogli verjeti. In vendar sta prišla tako daleč med nas, ki smo "Bogu za hrbotom",

E. Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem priprörača za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znank. Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČŽŠ, ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

1 Yarra Court, N. DANDEMONG, Vic. 3175
Telefon: 795 6937

KRIŽEM AVSTRALSKIE SLOVENIJE

kot smo doma rekli — to si lahko štejemo v čast. Zahvala gre p. Janezu, ki je mislil tudi na nas, osamljene ovce.

Tako je izgledalo, da so se gostje med nami dobro počutili. Kako domača sta bila obadva, čeprav smo se bali, da se okrog njiju ne bomo znali prav obrniti. Pa je bil strah zastonj. "Bom kar raj zevnato suvato," je bil škofov odgovor, ko sem mu ponujala meso. Prav prijetno je bilo poslušati njegovo gorenjščino, s katero se je izdajal, da mora biti doma izpod planin. Zares, kako drugače lahko nekdo priklene nase človeška srca, če je preprost kljub visoki izobrazbi in službi! Na žalost nas je bila le peščica zbranih tu pri nas. Vabila sem tudi rojake iz okoliških krajev (seveda so pri nas tudi za "okoliške kraje" kar precejšnje razdalje), da bi se nam pridružili, pa se zaradi zaposlenosti ali kakega drugega vzroka niso odzvali. A srečanje je bilo lepo in samo škoda, da so morali gostje tako hitro nazaj proti Adelaidi. Hvala tudi sestri Petri, da nas je obiskala!

Za konec pa želimo vsem poznamim in nepozna-

SLOVENSKO
DRUŠTVO SYDNEY
45 Ferrers Rd., Horsley Park,
N. S. W., 2164
Tel.: 620 1265

NAŠ SLOVENSKI HRIBČEK VABI...

... člane društva ter vse rojake in njihove prijatelje vsako soboto in nedeljo. Postreženi boste z raznimi pijačami in okusno hrano.

Klub našega slovenskega društva je odprt: vsako soboto od dveh pop. do polnoči ter vsako nedeljo od poldne do osmih zvečer. Vsako drugo soboto prirejamo ples do polnoči ob zvokih dobre domače glasbe.

Poleg tega imamo ob sobotah, nedeljah ter ob sredah zvečer tudi kulturne in športne dejavnosti, na katere so vabljeni vsi rojaki.

Pustna zabava je za nami, vabljeni pa ste na LOVSKO VESELICO (8. marca) in pa na JOŽEFOVANJE (22. marca), ko igrajo "Alpski odmevi".

Za informacije: Štefan Šernek, tel. 528 3423

nim rojakom srečo in blagoslova v novem letu, zlasti pa miru, ki smo ga po letu strašnih tragedij vsi tako zelo potrebni! Prisrčen pozdrav vsem bralcem naših dragih Misli! — **Marta Zrim z družino.**

PERTH, W. A. — Tukajšnji Slovenci še vedno obujamo spomine na obisk škofa Jožefa Kvase in p. provinciala dr. Mihaela Vovka. Njun obisk nam je prinesel košček domovine in utrdil povezavo med Cerkvijo v Sloveniji in slovenskimi katoličani v Zahodni Avstraliji. Veseli smo bili obiska in hvaležni smo jima, da sta prišla "potrdit svoje brate".

Škof Kvas je na srečanju v nedeljo 20. oktobra omenil, naj bi klub ne bil le klub, ampak pravi dom vseh Slovencev. Te besede so vredne, da se nad njimi zamislimo. V mnogih avstralskih društvih je vse preveč strankarstva, celo majhnih, grdih intrig, v pravem domu pa mora vladati duh zaupanja, povezano s in volja sproti v odkritem pogovoru odpravljati razlike v stališčih ter strpno iskati rešitve skupnih problemov. Zato mora vsak klub postati dom, vsak slovenski dom pa vzor domovini, kako je treba združeno delovati in živeti v slogu. Le tako ne bomo zapadli egoistični, materialistični, potrošniški miselnosti, le tako bo naš narod premagal današnjo krizo in živel dalje.

P. provincial je pokazal izreden dar za odnos s publiko. Osvojil nas je s svojim neposrednim, živahnim nagovorom, s petjem in humorjem ter z never-

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 4657060

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako našo delo!

jetno sposobnostjo zadeti strune duševnosti preprostega slovenskega človeka. Pretvoril nas je v razgibano, celo malce razposajeno skupnost veselih ljudi, ki se imajo radi. Znal je stopiti s piedestala vzvišenosti svojega poklica, kar je nekatere presenetilo.

Marsikateri, posebno starejši, so bili navajeni z janzenistično, puritansko hladnostjo obdajati vsako odgovorno službo, pa naj bo laična, še bolj pa cerkvena, z bizantinskim nimborom vzvišenosti. Zato niso mogli takoj razumeti dalekosežnosti neposredne ljudskosti p. provinciala. Vendar le tako bodo prisiljeni priti iz svojih skrbno izoliranih slonokoščenih stolpov tudi drugi "visoki" funkcionarji sveta, ob vsej svoji vzvišenosti z redkimi izjemami v bistvu le klavrne figure, zavite v plašč bogastva, ali pa anonimnosti in nerazumljivega političnega žargona.

Ko bo preprosti človek ugotovil in se na to navadil,

● LIMITED OFFER
NEGOTIABLE TERM
FROM 4 MONTHS
MINIMUM \$ 5,000.
DEPOSIT

17% op.a.

PREMIER DEPOSIT

Phone
(02) 51 0466
ext. 592

aks for
TONY TOMAZIN, Branch Manager,
Da, o denarnih zadevah
se bomo pomenili v slovenskem jeziku

or contact

PREMIER CREDIT UNION LTD.

Head Office: 131 Clarence Street, SYDNEY, N.S.W. 2000

(02) 297 965, 293 675

Melbourne Office: 3rd Floor, 444 St. Kilda Road

MELBOURNE, Vic. 3000 (03) 268 6178, 268 6532

VIKTORIJSKIM SLOVENCIM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

da odgovorna služba nič ne trpi, če njen nosilec, visoko inteligenten človek, zna postati ljudski in jo bo prav zaradi tega — ne pa zaradi praznega nimba — spoštoval, šele takrat bo njen nosilec mogel od preprostega človeka pričakovati več posluha za stvari, ki se jih ne da otipati, ter zahtevati več študija in poglabljanja vanje. Preprosti človek pa bo duhovne in duševne stvari više cenil, ker bo dojel, da je trd tudi kruh tistih, ki se trudijo za nevidne, nadnaravne ter kulturne in civilizatorične vrednote.

V tem je še prav posebna vrednost njunega obiska.

— Slovensku klub in SALUK, Perth

REŠITEV decembrske križanke:

Vodoravno: 1. dol; 4. sprh; 8. krom; 12. Ana; 13. orel; 14. roba; 15. razodeva; 17. etos; 18. pat; 19. potika (se); 21. srka; 24. otira; 26. povleči; 28. gliva; 32. Iza(bela); 33. misel; 35. zad; 36. Marta; 38. kresija; 40. vikaj; 42. vdam (se); 43. krdelo; 46. ave! 48. ears; 49. levitski; 54. mlet; 55. Amen! 56. lom; 57. poni; 58. raca; 59. ata. — Navpično: 1. dar; 2. ona; 3. laz; 4. soda; 5. pretoči; 6. Rev(erend); 7. hlapi; 8. kretal; 9. roti; 10. obok; 11. masa; 16. opal; 20. orgle; 21. spim; 22. roza; 23. kvar; 25. tiska; 27. email; 29. izid; 30. vaja; 31. Adam; 34. Erjavec; 37. tvesti; 39. svet; 41. kolar; 43. Kemp; 44. ralo; 45. dren; 47. vina; 50. Ema; 51. sla; 52. kot; 53. imo.

Rešitev so poslali: Lidija Čušin, sestre v Slomškovem domu, Ivan Podlesnik, Jože Grilj, Peter Sušnik, družina Drašček, Francka Anžin in Marija Špilar, Vin-

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,
N.S.W., 2165

Telefon: 72 1583

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Franksfón 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

ko Jager, Danica Petrič, Marjan Jonke, Slavko Kopivnik, Irma in Slavko Ipavec, Anica Buchgraber. — Žreb je izbral za nagrado Ivana Podlesnika.

Rad bi dodal, da sem prejel v decembru še dve rešitvi novembrske ČRKOVNICE, a žal šele po datumu, ko sem žrebal nagrajenca. Tako ni med imeni v decembrski izdaji Tomaža Sušnika in pa družine Drašček. Obe pismi sta očitno obtičali med božično pošto. — Urednik

Fant prinese babici za god velik šopek rož.

"Le zakaj si si naredil tak izdatek, saj imam v vrtu prav take rožel!" — "Si jih imela," jo prekine vnuk.

Gospodična pri frizerju: "Ostrižite me, prosim, na kratko! Ne bi rada izgledala kakor mošk! . . ."

SYDNEYSKIM ROJAKOM

nudi

BOLOGNA SMALLGOODS

Telefon

728 1717

7 QUEST AVE.

CARRAMAR, 2163

sveže meso, kvalitetno suho meso,
raznovrstne salame in druge mesne izdelke.

Za razne priložnosti po naročilu
spečemo tudi celega prašička.

Hitra in brezplačna dostava.

Obrnite se na nas!

Priporoča se lastnik podjetja

J. & A. ŠKRABAN

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666
(vse ure)

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano
in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

PARI, KI NAČRTUJETE POROČNO POTOVANJE, STOPITE V ZVEZO Z NAMI!
UREJAMO TUDI POTOVANJA PO AVSTRALIJI, V NOVO ZELANDIJO,
BALI, SINGAPUR, HONGKONG,
ZDRAŽENE DRŽAVE AMERIŠKE, KANADO
TER SEVEDA KAMOR KOLI V EVROPO IN NA VSE STRANI SVETA.

Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!

Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

Edini letni skupinski polet SYDNEY — MELBOURNE — LJUBLJANA
22. junija 1986 bo zelo ugodna ekonomska prilika za obisk lepe rodne domovine.
Obrnite se na nas za podrobnejša pojasnila!

